

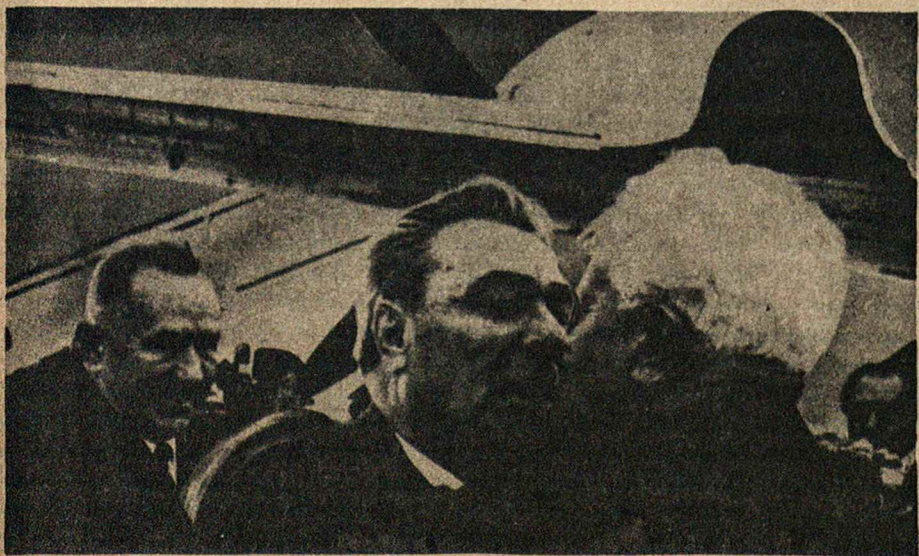
Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** *** Postage paid at Lachine, P.Q.

A black and white photograph of a bride and groom. The bride is on the left, wearing a white wedding dress with a fur collar and a white veil, holding a bouquet of flowers. The groom is on the right, wearing a dark tuxedo with a white shirt and a dark bow tie, holding a boutonniere. A third person is partially visible on the far left.

Š E Š T A D I E N I

Judo ģabučiavimas --- Brežņevas bučiuoja gen. Svoboda, Čekoslovakijos prezidenta, praeitais metais, Maskvos aerodrome.

nepriklausoma lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VE "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Paukštaitis.
TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal 690, -- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika \$8.00 USA & South America \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilga laikai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

AR MONTREALIO LIETUVIAMS RŪPI SAVAS LAIKRAŠTIS?

Spaudos baltai ne mūsų išradimas. Jau Lietuvoje spaudos baltai sutraukdavo visą Kauno šviesuomenę. Kai sakom šviesuomenę, turim galvoje ne aristokratiją ar kokius šiaudinius inteligentus, bet visus tuos - prastuosius bei turtingus, - kurie skaito. Pagal tą garsų ir taktų šūkį, laimėjusį berods "Mūsų Rytojaus" konkursą, tikrai LAUKINIS LAIKRAŠČIU NESKAITO.

Šią savaitę Montrealio lietuviai turi progą įrodyti, kad jie nepriklauso tokiai tamsuolių grupei. Sakome tai be jokių atsiprašėjimų, nes visai konkrečiai ir paprastai kalbant, Spaudos baltus mums, tai yra, NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI, yra vienas pačių svarbiausių gyvybės šaltinių. Spaudos baltus pajamos mūsų laikraštį, labai didelę dalį, išlaiko gyva.

Nesame, berods, niekad šioje vietoje kreipęsi tiesiu žodžiu į montrealiečius lietuvius savojo Spaudos baltus proga. Betgi dabar yra atėjęs laikas išsiaiškinti. Be mandagių užuominų ir nevytaujančių žodžių ir pakulas. Niekam nėra paslaptis, kad kas metai vis mažiau mūsų šviesuomenės atsilaiko į Spaudos baltų. Kodėl? Atsakymų yra begalė. Vieniems, girdi, salė perprasta, kitiems publika perprasta, dar kitiems programa nekokia, o yra ir tokių, kurie visai neradonuodami pareiškia, jog jiems esą nusibodę aukoti, aukoti ir aukoti.

Argi visi šie argumentai yra ko verti? Tiems, kurie dėl salės ir publikos skundžiasi, galim priminti, kad kai Akademinis sambūris praeitais metais rengė baltų šauniamajam Montrealio viešbutyje su vakariene ir visokiems kitiems išraištamais, dalyvių buvo vos virš šimto... Ir geriausios programos mūsų kolonijoj nesutraukia daugiau dviejų šimtų žiūrovų ir klausytojų. O kalbant apie aukas, juk tiesiog gėda tvirtinti, kad tie keli doleriai lietuviškam reikalui nubiedinti mus. Tarp kita ko, tarp mūsų kalbant, daugiausia aukoja ne tie piniguočiai, bet paprasti darbininkėliai.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpi, namai. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami. Red.

Gerb. Redaktoriau:
Jūsų redaguojamam savaitrašty nr. 48 įdėta korespondencija iš Toronto gyvenimo ant-

rašte "Seka Turtus" nesiderina su rimto laikraščio išore. Aš nieko neturiu prieš pačią korespondenciją - nes tai realus

gyvenimo pavyzdys, kur iškeliama aikštėn kai kurių lietuvių, "patriotų" laikysena savo parapijų ir lietuviškų centrų atžvilgiu.

Pridėdami antgalvę šiai korespondencijai "Seka Turtus", Tamstos tuo pačiu lyg ir pritariate tai žmonių grupei, kuriem lietuviški reikalai ir jų rėmimas yra antros eilės reikalas.

Pageidaučiau, kad ateityj panašių korespondencijų su špilkavimo tendencija laikraštis nebūtų dedama, nes tai laikraščio prestižą labai žemina ir tuo pačiu skaitytojų skaičių mažina.

Su pagarba,
E. ŠLEKYS
Toronto, Ont.

P.S. Antraštė ne mūsų, bet pačio korespondento. Laikraščio prestižą mūsų manymu, žemina tik melas. Red.

"Nepriklausomos Lietuvos" redakcijai,

Siunčiame su šiuo laišku Lietuvių Akademinio Sambūrio Montrealyje 25 dolerių auką ir linkime pačiam laikraščiui, redakcijai bei leidėjams sėkmės.

Jūsų
A. Kličius,
Lietuvių Akademinio Sambūrio pirmininkas

Liet. Akad. sambūriui dėkojame. Iš tiesų, NL-oje šiuo metu dirba ir talkininkauja - be paties redaktoriaus - visa eilė sambūrio aktyvių narių. Red.

LAIKO ŽODIS

Kas du metai vykdomi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos rinkimai. Šiais rinkimais kaskart nariai rodo vis mažesnę susidomėjimą. Balsavimuose nedalyvauja ne 20% narių. Kai gruodžio mėn. buvo vykdomos nominacijos į PT, nebuvo viešai pasiskelbęs nė vienas naujas kandidatas, o tik dabartinė PT. Nesant pasirinkimo, kam dar vykdyti nominacijas?

Kad išjudinsu SLA narius, prieš du metus ir šiemet išleistas laikraštėlis Laiko Žodis, 87 - 14 11th Str., Room 9, Richmond Hill, N.Y. 11418, tik visa bėda, kad aną metą ir šiemet jis gaunamas po PT nominacijų.

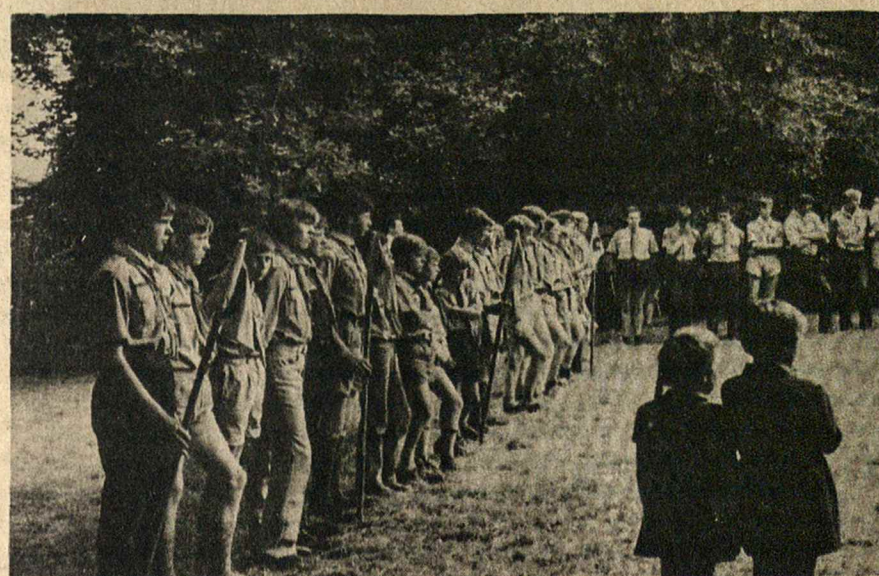
Laiko Žodis, patiekia, net su nuotraukomis, 3 naujus kandidatus į PT: Joną Daugėlą, Vytautą Alantą ir Petrą Janušką, o į daktarus kvotėjus Dr. Vytautą Avizonį, bet pažymi, kad "Taip pat neesame atsiklausę asmenų, kurie mūsų manymu tikėtų kandidatais į Pild. Tarybos postą". Kaip galima balsuoti už kandidatą, jeigu nežinai ar jis sutiks būti renkamas? 24 pusl. rašoma: "Laiko Žodis remia Dr. Algirdo Budreckio kandidatūrą į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Sekretorių" ir 22 pusl. įdėta jo nuotrauka su trumpa biografija.

Aplamai, tenka pastebėti, kad SLA yra atsilikęs nuo katalikų susivienijimo. Pastarasis jau prieš 8 metus ėmė mokėti savo nariams dividendus, o SLA, tik paskutiniojo selmo delegatai tai privertė PT daryti ir jie buvo išmokėti pereitais metais. Katalikų susivienijimo seimo pirmininkai yra renkami iš delegatų tarpo, o SLA Dargis, pasiremdamas senais nuostatais, dar ir šiemet selme yra pasiryžęs pirmininkauti ir neduotibalso jo nepageldaujamiems delegatams. Katalikų susivienijimas remia daugiau bendruosius lietuvių visuomenės reikalus, o SLA PT tik savus fondus.

S. P.

"SKAUTŲ AIDO" REKALAI NAUJOSE RANKOSE

Lietuvių skautų ir skautų žurnalas, oficialus mūsų s-gos organas, leidžiamas Tarybos Pirmijos, per paskutinius 6-rius metus redaguotas Oakville ir spausdintas Putnam, Conn., nuo 1970 metų pradžios perkeltas į Chicago. Taigi mūsų mielas "Skaitytojas" perėjo į naujas rankas. Redaktoriu bus s. Juozas Tollušis, o redakcinė komisija įeina: v.s. A. Namikienė, v.s. kun. J. Vaišnys ir s. B. Vosylius. Malonu pažymėti, kad redakcinė komisija įėjo v.s. kun. J. Vaišnys, buvęs ilgametis "Laiškų lietuviams" vyr. redaktorius ir paskutiniu laiku vėl perėmęs redaguoti "Laiškų lietuviams". "Skaitytojas" techniškai apipavidalinti padės v.s. Vl. Vijelkis, buvęs mūsų Sąjungos Vyriausias

Dalis Anglijos ir Vokietijos lietuvių skautų 1969 metų stovykloje, ir dvi būsimosios skautės galvoja: Ach! kada gi mes galėsime įstoti į jūsų eiles... Nuotrauka A. Klečio.

P. L. B. KANADOS KRAŠTO VALDYBA

VASARIO 16-SIOS ŠVENTĖ

Vasario 16-sios šventės proga sveikiname visas KLB Apylinkių Valdybas ir visus tautiečius, kviesdami kuo skaitlingiau dalyvauti minėjimuose ir duosniai paremti tautos vadavimo darbą paaugojant didesnę auką Tautos Fondui. Į minėjimų programas įtraukite mūsų priaugantį jaunimą, kad jis aktyviau įsitrauktų į mūsų lietuviškąją veiklą ir geriau suprastų mūsų tautos rūpesčius. Tegul būna ši šventė paminėta kuo iškilmingiausiai.

LIETUVOS VAIZDŲ SKAIDRĖS

Krašto Valdyba jau įsigijo Lietuvos vaizdų skaidrių rinkinį. Didelė dalis jų yra skir-

ta Vilniui, Kaunui, mūsų pajūriui, Trakams ir t.t. Skaidrėmis gali pasinaudoti netik KLB Apylinkių Valdybos, bet ir visos lietuviškos organizacijos. Malonu būtų, kad jomis susidomėtų jaunimo organizacijos, kurių nariai daugumoje yra gimę už Lietuvos ribų. Suinteresuoti prašome kreiptis į Valdybos Sekretorių K. Baroną, 1975 Barton St. E., Apt. 311, Hamilton 31, Telef. 54

PADEKA

KLB Kultūros Komiteta nuoširdžiai dėkoja Prisikėlimo parapijos Katalikų Moterų D-jos skyriaus valdybai ir visoms narėms už paaukotus 6 toms Vinco Krėvės raštų Tautinės Kanados bibliotekos lietuviškajam skyriui. Taip

suvažiavimas šiuo metu yra pilnoje eigoje. Presidiumo pirmininkas s. K. Nenortas iš Bostono, Mass., informuoja, kad, susikačiavus suvažiavimo dalyvių balsavimo korteles, nauja mūsų S-gos Vadovybė jau išrinkta. Sąjungos Tarybą sudarys 18 narių, kurie artimiausiu laiku išrinks S-gos Pirmiją ir jos pirmininką.

Vyriausiu skautininku išrinktas v.s. Pr. Molis, o jo pavaduotoju s. Š. Kiliulis, abu iš JAV Atlanto Rajono. Vyriausia skautininkė išrinkta s. L. Milukienė iš New Yorko ir jos pavaduotoja s. St. Subatienė iš Bostono.

Akademinio Skautų Sąjūdžio Vadijos pirmininku išrinktas fil. s. Liūtas Grinius, pavaduotoja Stf. Gedgaudienė, abu iš Ramiojo Vandenyno Rajono. Taip pat išrinktas Sąjungos Garbės Teisimas, Kontrolės Komiteta, Seserijos, Brolijos ir Akademinio Sąjūdžio garbės gynėjai. Naujai išrinktieji Rajonų vadai per šią kadenciją bus pilnatiesiai Sąjungos Tarybos nariai. Kanados Rajono Vadu išrinktas s. K. Batūra iš Toronto.

L. E-tas

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

TAUTOS FONDAS - PAVERGTOS TĖVYNĖS VILTIS

Mieli lietuviai! Tautos Šventės - Vasario 16 minėjimu, kaip ir kiekvienais metais, pradedamas Tautos Fondulėšų telkimo vėjas.

Pavergtos Tėvynės laisvinimo kovai tęsti, be tam darbu eilės pasišventusių asmenų, dar reikia ir nemažai lėšų. Neturint užnugario - Nepriklausomos Valstybės, ta materialinė našta tenka laisvės esantiems lietuviams.

Kiekvieno lietuvių yra šventa pareiga prie šio visų mūsų siekiamo tikslo savo didesne ar mažesne auka prisidėti.

Jei Tau, mielas tautietė, per Šventės minėjimą nebūtų galimybės savo duklės laisvinimo reikalams atiduoti, rask kitą progą, arba neužtrenk

Nukelta į 6 psl.

1969 m. Tautos Fondas Kanadoje sutelkė \$7,854.64

PAJAMOS		ir per radiją
Gauta iš L. B-nės apylinkės veikiančių Tautos Fondo atstovybių, įgaliotinių ir kitų šaltinių:		87.70
1. Toronto	\$2,900.00	
2. Hamiltono	1,400.00	
3. Sudburio	311.00	
4. Delhi	388.00	
5. Montrealio	500.00	
6. Londono	388.61	
7. Rodney	165.00	
8. Edmontono	154.00	
9. Sault Ste. Marie	123.00	
10. Vankuverio	188.00	
11. Wellando	145.00	
12. Windsor	330.00	
13. Winnipego	72.00	
14. Port Arthur - Fort William	12.00	
15. Kalgario	108.50	
16. Otavos	84.00	
17. St. Catharines	90.00	
18. Oakvilės	72.00	
19. Procentų už indėlius	292.88	
20. Pavienės aukos ir kt.	132.65	
Iš viso \$7,854.64		
1969 m. sausio 1 d. likutis \$1,798.76		
Iš viso \$9,651.40		
Iš viso \$8,238.40		
1970. I. 1 d. lieka \$1,413.00		
Balansas \$9,651.40		

Tautos Fondo idėja mūsų lietuviškoje visuomenėje yra gyva, nes pavergtos Tėvynės laisvinimo reikalams sutelkiamos lėšos kasmet didėja. Tai rodo paskutiniųjų 4 metų skaičiai: 1966 m. sutelkta \$5,271.00, 1967 m. \$8,058.00, 1968 jubilėjiniais metais \$11,071.00 ir 1969 m. \$7,854.64. Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje reikšia nuoširdžią padėką L. B-nės apylinkių valdyboms TF apylinkių atstovybėms bei įgaliotiniams ir aukų telkėjams už rūpestingą talką Tautos Fondui, o taip pat mieliems tautiečiams savo gausiomis aukomis remiantiems pavergtos Tėvynės laisvinimo darbą.

St. Banells, T. F. Atst. pirm. Vl. Kazlauskas, ižd.

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS

Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose 1969 m. lapkričio 1 d., organizacinis komitetas, susidedas iš J. Matulionio, prel. dr. J. Tadarauko, kun. P. Ažubalio, kun. P. Bariaus, OFM, kun. dr. P. Gaidos, dr. J. Sungailos, V. Sondos, dr. O. Gustai-nienės ir dr. A. Lukienės, sušaukė Kanados lietuvių katalikų suvažiavimą įsteigti Kanados lietuvių katalikų centrui. Dalyvavo klebonai su parapijų rinktaisiais atstovais, įvairių organizacijų bei institucijų atstovai ir svečiai.

Komitetas suvažiavimui patenkė planuojamojo centro statuto projektą, kuris su kaim kurio pataisomis buvo priimtas. Į centrą buvo išrinkti kun. P. Ažubalis, kun. P. Barius, kun. P. Gaida, kun. F. Jucevičius, V. Kolyčius, ses. I. Marijošūtė, J. Pleinys, dr. B. Povilaitis, A. Ramanauskienė, Č. Senkevičius ir dr. J. Sungaila. Prel. J. Tadaraukas įeina kaip Kanados lietuvių katalikų Kunigų vienybės atstovas.

Naujojo centro nariai tą pačią dieną sušaukė savo pirmąjį posėdį ir balsavimo būdu pareigomis pasiskirstė: pirmininkas dr. J. Sungaila, vicepirmininkai kun. P. Barius, OFM, ir dr. B. Povilaitis, išdininkas K. Manglicas, korespondencijos sekretorė A. Kuolienė, protokolų sekretorė A. Ramanauskienė.

Antrajame centro posėdyje gruodžio 11 d. nariai apsprendė savo organizacinę sąrangą ir darbo planą. Kadangi centro veikla apims religinę - moralinę lietuvių katalikų gyvenimo sritį ir remsis religinėmis bendruomenėmis - parapijomis, organizacijomis bei įvairiomis institucijomis, tai neapmatoma steigti centro skyrių, o palaikyti tiesioginius ryšius per centro sekretoriatą su įvairių vietovių religiniais vienetais.

Šiai plačiai veiklai sudarytos 9 centrų komisijos: 1. planavimo komisija, kuri ruoš konkrečius bendros veiklos planus, teiks sumanymus atskiroms komisijoms ir derins jų planavimą; 2. informacijos komisija rūpinsis lietuvių, anglų ir prancūzų visuomenės informavimu bei religinės spaudos paruošimu; 3. jaunimo auklėjimo komisija rūpinsis moraliniu auklėjimu parapijose, mokyklose, organizacijose, o taip pat ir atitinkamų auklėjimui priemonių bei asmenų paruošimu; 4. parapijų bei sielovados komisija

rūpinsis parapijų perorganizavimu pagal naująją Vatikano II susirinkimo dvasią kunigų ir pasauliečių bendradarbiavimui, parapijų lietuviškumui, uždaromis rekolekcijomis, šeimų reikalais ir lankymu apylinkių, kuriose nėra lietuvių kunigų; 5. liturgijos komisija seks apeigų pakeitimus, rūpinsis jų įgyvendinimu Kanados lietuvių katalikų parapijose, palaikys ryšį su vyriausia lietuvių katalikų liturgine komisija; 6. studijų komisija seks pagrindinius pasikeitimus katalikų Bažnyčioje bei naujosios teologijos raidą ir apie tai informuos visuomenę; 7. šalpos komisija rūpinsis pagalba okupuotos Lietuvos tikintiesiems; 8. religinės spaudos platinimo komisija rūpinsis religinio-moralinio turinio knygų skleidimu jaunimo ir suaugusiųjų tarpe ir platinančių tinklo organizavimu; 9. finansų komisija rūpinsis finansų telkimu ir paruoš centro biudžetą.

Daugumai komisijų jau numatyti vadovai, o kai kurioms net ir visi nariai, bet galutinis sąstatas paaiškės tik po kito posėdžio.

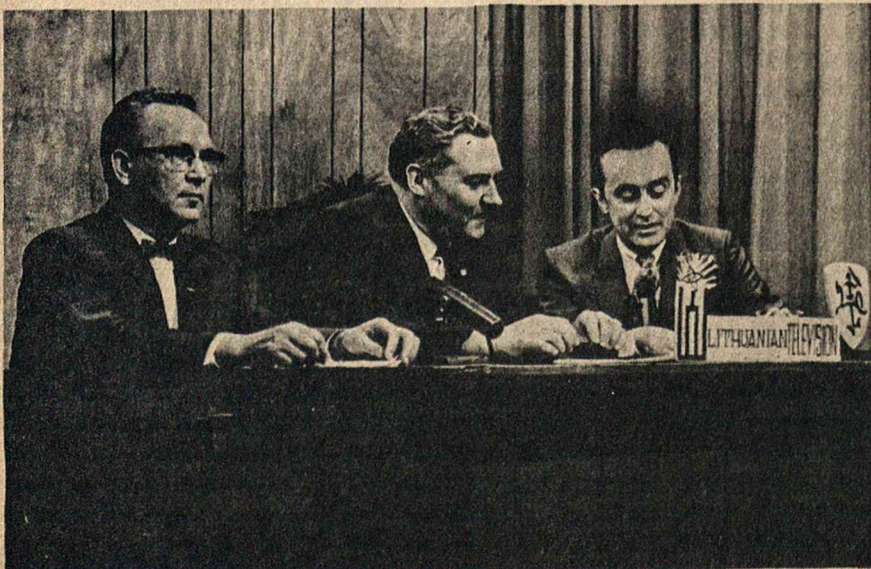
Artimiausioje ateityje numatyta centrą pristatyti Vatikano pranciškui Kanadoje, Kanados vyskupų konferencijos pirmininkui ir visiems Kanados vyskupams. Centras bus pristatytas kaip visų Kanados lietuvių katalikų atstovybė. Kanados lietuvių katalikų centro oficialus pavadinimas angliškai - "Lithuanian Canadian Catholic Council", o pranciūziškai - "Le conseil de lituanien canadiens catholiques".

Konkrečiai nutarta pasirūpinti naujo lietuviams kankiniams kryžiaus statybą jėzuitų kankinių šventovėje Midland, Ont., ir greitai laiku suorganizuoti studijų dieną lietuvių parapijų problemoms ryšium su dabartiniais pasikeitimais nagrinėti.

Tolimesnėje ateityje pramatomas lietuvių parapijose rengti Lietuvos laisvės dieną ir ta proga kreiptis į Kanados vyskopus, kad jie painformuotų tikinčiuosius ir atkreiptų tinkamą dėmesį į religijos persekiojimą Lietuvoje. Trejetos metų laikotarpyje norima surengti Kanados lietuvių katalikų kongresą su plačia programa - jungtiniais choralais, meno parodomis, įvairiais pasirodymais ir religinėmis apeigomis.

J. Stš.

J. A. VALSTYBESE

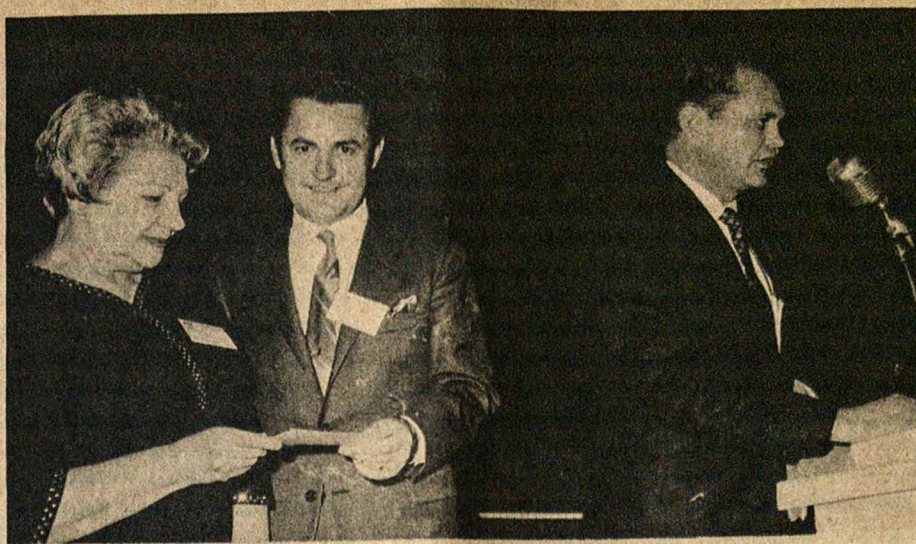
Čikagos televizijos 26 kanalu lietuviškos programos veikia jau 4 metai. Vyksta daug filmų ir akyvaizdinių pasirodymų. Kanados ar kitų vietovių lietuvių kviečiami su savo vietovių filmomis (Juoda - baltas-24 frame), kurios bus parodytos tūkstančiams žiūrovų. Nuotraukoje LTV darbuotojai: (iš kairės) B. Brazdžionis, Ed. Venglianskas ir T. Šlutas.

Nuotrauka M. Nagio.

LITUANUS ŽURNALAS, MINĖDAMAS 15 METŲ SUKAKTĮ, SKELBIA JUBILIEJINĮ VAJŲ - SU YPATINGOM DOVANOM.

Jau penkiolika metų, kai Litanus, leidžiamas anglų kalba, atlieka laisvųjų lietuvių šauklio pareigas 97 pasaulio šalyse - tiek valstybių jis paštu pasiekia keturis kartus metuo. Penkiolikos metų sukakties proga, viena šveicarių firma, p. Ad. Vaitkevičiui tarpininkaujant, mūsų žurnalui padovanojo didesnę kiekį „Tobler“ šokolado. Visi nauji prenumeratoriai, užsisakę LITUANUS iki vasario 16 d., gaus paštą „Tobler“ šokolado dėžutę.

Cekius rašykite LITUANUS vardu, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690.

Alytaus gimnazijos sukaktuvinis suvažiavimas įteikia \$1200.00 įnašą į Lietuvio Fondą. (iš kairės) E. Juknevičienė, dr. A. Razma ir dr. G. Balukas. Nuotrauka V. Noreikos.

ALYTAUS GIMNAZIJOS 50-TIES METŲ MINĖJIMAS

1969 metais rugsėjo mėn. suėjo 50 metų, kai Alytaus mieste rinkosi Džukijos jaunimas iš kaimų ir miestelių pasiilgęs mokslo ir šviesos. Nesant prityrusių pedagogų, tinkamų patalpų, mokslo priemonių, sunkūs buvo pirmieji žingsniai. Netrukstant norų ir ryžto per trumpą laiką Alytaus valstybinė gimnazija išaugo į skaitlingą mokslo židinį, daug davusį žinomų Lietuvos sūnų ir dukrų, kurie nebe damisunkiu mūsų tėvynei dienų, paliko ištikimi Džukijos vaikai. Taigi šios gimnazijos buvę mokytojai ir mokiniai iš-eivijoje, atšventė garbingą 50-ties metų įsteigimo sukaktį, suruošę Čikagoje 1969 metais lapkričio 28 ir 29 dienomis. Šiam suvažiavimui ėmėsi iniciatyvos, Čikagoje gyvenantieji alytiškiai: E. Juknevičienė, kun. dr. Urbonas, I. Kairytė, dr. G. Balukas ir kiti. Šis jų sumanymas buvo mielai sutiktas ir virš 100 alytiškių susirinko Čikagoje - jaunimo centre. Daug kalbų ir prisiminimų sutikus ilgai nematytus suolo draugus.

Lapkričio 28 dieną vakare registruojamės ir apžiūrime turtingą meno parodą: Kasiulio, Veščiuono, Juodžio, brolių Petrikonių, Daugvilos ir kitų buvusių Alytaus gimnazijos auklėtinių. Lapkričio 29 dieną susirinkę Jaunimo centre sodelyje padėjome vainiką mirusiųjų prisiminimui ir bažnyčioje išklusėme šv. Mišias, jungdamiesi su visais esamais ir buvusiais alytiškiais. Šv. Mišias atnašavo kun. prof. Tulula net iš Romos atvažiavęs. Po pamaldų rinkomės į didžiąją Jaunimo centro salę vakaro meninei ir linksmai daliai. Atidarymo žodį tarė E. Juknevičienė, pati energingais šios suvažiavimo iniciatorė ir pakvietė vakaro vadovu dr. G. Baluką. St. Barzdukas, buvęs gimnazijos direktorius ir dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, trumpu žodžiu perbėgo gimnazijos gyvenimą, nuo įsikūrimo iki šių dienų. Šia proga buvo įteikta \$1.200 Amerikos Lietuvių Fondui gimnazijos vardu. Vakaras nusitęsė iki vėlyvos nakties besidžiaugiant susitikus taip seniai nematytus veidus, kai kurie susitiko pirmą kartą po 30-40 metų. Nejučiomis nuklystai gal į ošiančius miškus Nemuno krantuos, jaunų nerūpestingų dienų prabėgusius

metus; pasijunti lyg būtum naujai atgimęs. Kaip žinoma, Lietuvoje irgi buvo paminėta ši sukaktis. Virš scenos domi-navo 50-ties skaitlinė šalia nulažtos pušies šakos, kuri lygbūtų atvešta iš Alytaus seno šilo. Ši nulažta šaka simbolingai kalbėjo vakaro dalyviams jos ir mūsų vienodą likimą.

B.S.

POEZIJOS VAKARAS ALGIMANTUI MACKUI

Čikagos Jaunimo centre 1970 m. sausio mėn. 16 d. Santara-Šviesa surengė Algimanto Mackaus atminimui skirtą literatūros vakarą. Algimantas Mackus, žuvęs prieš penkeris metus, buvo ir santarietis, ir neabejotino talento poetas, kartu su Vitalija Bogutaitė ir Liūne Sutema atstovavęs požeminių generacijų. Literatūros vakaras buvo prarastas ir įformintas tikrai kultūringai. Scenos subtilų apipavidalinimą atliko dail. Vytautas Virkau. Vakara pradėjo poetė Eglė Juodvalkytė jausmingu atidaruomoju žodžiu. Vėliau keturi jauniausi poetai-ės skaitė savo kūrybą: Aldona Zailskaitė, Austė Pečiūraitė, Viktoras Dorda ir Eglė Juodvalkytė. Po jų sekė: Rimas Vėžys, Jurgis Blekaitis, Liūnė Sutema, Kazys Bradūnas ir Henrikas Nagys. Antrojo vakaro dalyje aktorai Dalia Juknevičiūtė, Leonas Barauskas ir Jonas Kelečius skaitė eiles iš pomirtinio Algimanto Mackaus rinkinio, dedikuoto, žuvusiam taip pat auto nelaimėje, Antanui Škėmai, CHAPEL B. Visi trys aktoriai Mackaus kūrybą skaitė pasigėrėtina, todėl vakaras paliko gilių įspūdį salę užpildžiusiai Čikagos publikai. Didžiausią vakaro organizacijos naš-tą nešė Gintautas Vėžys, Lakštuonė Vėžienė ir Vytautas Vepštas.

N.

● Inž. BRONIUS NAINYS, JAV LB Centro valdybos pirmininkas, yra pakviestas ir sutiko dalyvauti JAV LB Lemonto apylinkės ruošiamose diskusijose su kongresmanu E. Derwinski. Diskusijos įvyks š. m. vasario 8 d. pietų metu Glen-eagles Golfo klube, 123 ir Bell str., Lemont, Ill.

● LEONARDO VALIUKO vadovaujama JAV LB informacijos komisija paruošė ir LB apylinkių valdyboms bei kitoms organizacijoms išsiuntinėjo pirmą dalį informacinės medžiagos anglų kalba. Medžiagą sudaro rezoliucijų, deklaracijų bei latšų pavyzdžiai miestų burmistrams, gubernatoriams, kongresmanams bei senatoriams ir šių pareigūnų pavardės ir adresai. Medžiaga yra prieinama ir kitoms organizacijoms bei asmenims. Suinteresuotus prašome kreiptis - L. Valiukas, P. O. Box 77048, Los Angeles, California 90007. JAV LB informacijos komisiją įsteigė ir jos darbus finansuoja JAV LB Centro valdyba.

KELIOS PASTABOS APIE

LENKIJOS LIETUVIUS

JŲ ORGANIZACINIS GYVENIMAS. SPAUDA. GALIMYBĖS IR NUOTAIKOS. KAIP JIEMS PADĖTI?

Dabartinėje Lenkijoje, veikia, taip vadinama Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugija, kurios centro valdyba leidžia kol-kas neperiodinį laikraštį "Aušra". Kiek čia žinoma, vietinės valdžios palankumas lietuviams nėra jau toks spontaniškas, jei iki šiol dar vis yra trūkdytu vieninteli Lenkijos lietuvių leidinį paversti nuolatinio organu. Pastangų, kiek girdėti, ta linkme daroma nemažai. Praėjo jau visaa eilė metų, o pažanga dar tokia menka...

Kaip ten bebūtų, bet yra vilčių, kad lietuviai, pagaliau, susilauks savo nuolatinio ir reguliariai juos lankančio ryšininko - savojo laikraščio. Išėivijos rašančiųjų tarpe, jau ne kartą buvo diskutuojama mintis, kaip būtų galima prisidėti prie lietuviškos spaudos, leidžiamos už Lietuvos ribų, bet sunkiai prieinamos Vakarams talkos. Čia turima galvoje talka savais rašiniais, nuotraukomis, korespondencijomis, na, prenumeratora ir gal materialine pagalba. Visa būtų, regis, gražu ir remtina, bet iki šiol tuo klausimu dar sunku susidaryti vieningą nuomonę.

Pirma, sovietinamos Lenkijos komunistinė valdžia turi pilną kontrolę visų pas save leidžiamų spausdinių, aišku, ir svetima kalba leidžiamų laikraščių. Todėl, tenka labai abejoti, ar ir lietuviško laikraščio redaktoriams būtų priimtina bet kuri talka ateinantį iš Vakaru. Jei ir būtų kas lauktina, tai, tikriausia "Liaudies Balso", "Laisvės" ar "Vilnies" stiliumi ir įsitikinimais. Iš pačios sovietinamos Lietuvos pusės, nors ir turimi ten kontaktai, bent kol kas žymesnės paramos irgi nesulaukiama, išskyrus visą eilę labai skambių žodžių ir pažadų. Taigi, Lenkijos lietuvių spaudai tikrai nėra lengva padėtis, tuo labiau, kai nėra nei ypatingų re-

sursų nei lėšomis, nei intelektualine talka.

Kaip tik dėlto ir nereikėtų stebėtis, kad ir jų dabartinis organas "Aušra" yra labai nevienodas ir, sakytina, svyruojantis turinio atžvilgiu. Bet čia, tuoj pat būtina pastebėti, kad bendras išpūdis, bent jau turinio atžvilgiu, kurkas geresnis, už sovietinamos Lietuvos spaudą, kurioje dar vis būtini įvairūs bendrieji sovietinių progų ir neprogų minėjimai, partijos garbinimai, šlovinimai, pirmūnų, spartūnų, melžėjų ir šėrėjų kulto platinimas ir t. t. "Aušroje" jau to viso balasto žymiai, žymiai mažiau. Atiduodama ir čia būtinoji duoklė, bet ir ji visai nesudramatinta, neperdaug keliama, lyg šiaip sau, iš reikalo, iš pareigos, ne pirmajame plane.

Reikia suprasti ir įvertinti visų tų Lenkijos lietuvių pastangas siekiant turėti išlaikyti savąjį, lietuvišką organą. Tiesa, šioje pusėje kalbas būkštama, kad, esą, koks skirtumas, ar ten lietuviškas laikraštis leidžiamas, ar ne. Girdi, visvien visa raudonąja gija persunkta, viskas atskiesta sovietine propaganda, vistiek prisideda prie žmonių sąmonės nuodijimo ir tiek. Gal čia ir esama kiek tiesos, bet, toli gražu, nepilnos. Pavarčius keletą jų laikraščio numerių, perskaičius idėjų medžiagą, pasvarčius keliamas mintis ir temas, netaip jau sunku pastebėti, kad ir be to visai sovietinei spaudai būdingo sukirpimo, jau kaip anksčiau minėta, vis dar lieka nemažai vietos ir grynai saviem, tautiniam reikalui, jiems kelti, nagrinėti, sielotis. Jaučiama, kad esama tam tikro ryšio tarp laikraščio ir skaitytojų ir kartu gali pastebėti, kad kas galima kelti viešumon Lenkijoje, nebūtinai tokiems ar kitokiems reikalams rasis vietos sovietinamos Lietuvos spaudoje.

Galimas dalykas, kad laikraščio tvarkytojų tarpe, bus asme-

Nukelta į 6 psl.

"Grandinėle" į Pietų Ameriką

P. Amerikos lietuviai kviečia "Grandinėle" 1970 m. birželio mėnesį atvykti į Kolumbiją, Venecuelą ir, jeigu išteklių leis, į kitas P. Amerikos valstybes. "Grandinėle" kvietimą priėmė. Penkiasdešimt šokėjų vyksta parodyti P. Amerikos lietuviams ir ypač jaunajai kartai gražiuosius lietuvių šokius, uždegi juos nauju tautinio darbo entuziazmu ir sustiprinti lietuviškos išėivijos saitus.

P. Amerikos lietuviai per televiziją pristatys "Grandinėle" platiems gyventojų sluogsniams, o į koncertų sales kvies augstusius tų valstybių pareigūnus ir lietuvių bičiulius. Spalvingu tautiniu šoku, taip žaismingai, kaip ji viena temoka, "Grandinėle" kalbės tūkstančiams apie Lietuvą, garsins jos vardą, su pažindins svetimačius su gintaro krašto tautine kultūra.

"Grandinėle" P. Amerikos Išvykos Vykdomasis Komitetas, Globos Komitetas, JAV LB centro valdyba ir PLB valdyba kreibiasi į visus JAV ir Kanados lietuvius: 1. padėkime mūsų jaunimui šia išvyką įvykdyti. 2. sudėkime išvykai būtinus \$15.000, 3. savo iniciatyva steigime

išvykai remti komitetus. Pinigai turi būti surenkami iki 1970 m. gegužės 15 d.

Brangūs Siaurės Amerikos lietuviai, paremkime tuos, kurie patys dirba ir kurie, entuziazmu degdami, skiria savo jėgas lietuviškajam idealui.

Aukos išvykos reikalams prašom siųsti šiuo adresu: "Grandinėle", c/o Mr. V. Staškus, 110 East 226 Street, Cleveland, Ohio 44123, USA.

Išvykos globos komitetą sudaro:

PLB valdybos pirm. St. Barzdukas, PLB jaunimo vicepirmininkė M. Lenkauskienė, JAV LB cv pirm. B. Nainys, JAV LB Ohio apygardos pirm. dr. A. Butkus, JAV LB Klevelando I apyl. pirm. F. Eldimtas, JAV LB Klevelando II apyl. pirm. K. Ziedonis, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirm. dr. E. Drukeinis, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos pirm. dr. S. Matas. Vykdomasis komitetas: R. Kudukis, pirm., A. Sagienė, koordinatore, V. Staškus, izd., nariai: N. Kersnauskaitė, G. Kudukienė, A. Stempuzienė, M. Aukštuolis, K. Gaizutis, J. Garla, V. Mariūnas, K. Narbutaitis, J. Narušas, P. Petraltis, V. Rociūnas, V. Sakas ir J. Stempuzis.

"Grandinėle" P. Amerikos Išvykos Vykdomajam Komitetui

"Grandinėle" išvykai į Pietų Ameriką siunčiu

\$ auką

Aukotojo vardas ir pavardė

Adresas

zip

Cekius prašom išrašyti "Grandinėle" vardu ir siųsti šiuo adresu:

"Grandinėle", c/o Mr. V. Staškus, 110 East 226th Street, Cleveland, Ohio 44123, USA

Kiekvienam aukotojui bus pasiųstas asmeninis pakvitavimas ir padėka. Bendrasis aukotojų sąrašas bus paskelbtas spaudoje.

KULTŪRINĖ KRŪNIKA

Komp. Vytautas Bacevičius

MIRĖ KOMPOZITORIUS VYTAUTAS BACEVIČIUS

Vienas ryškiųjų, ypač moderniosios muzikos, mūsų kompozitorių Vytautas Bacevičius mirė sausio 15 d. ligoninėje, New Yorke, eidamas 65-sius savo amžiaus metus.

Baigęs muzikos mokslus užsieniuose, Vytautas Bacevičius 1930-39 metais buvo Kauno konservatorijos profesorius, o 1942 — 1948 m. profesoriavo New Yorke ir Brooklyno konservatorijose. Nuo 1948 m. buvo "Musical Club" organizatorius ir vedėjas. Kaip pianistas, jau nuo 1923 m. daug koncertavo Vakarų Europoje, P. Amerikoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

se. Nemažai rašė, kaip muzikos kritikas, lietuvių ir prancūzų spaudoje. 1932 — 1935 m. Kaune leido ir redagavo žurnalą "Muzika ir teatras".

Parašė muziką operai "Vaidilutė" ir baletui "Sokių sūkuryje". Sukūrė keliolika simfoninių veikalų, per šimtą fortepijonui bei stygų kvartetui. Atstovaudavo nepriklausomą Lietuvą tarptautiniuose muzikos festivaliuose.

Savo kūryboje Vytautas Bacevičius naudojo naujas kompozicines priemones, todėl yra laikomas vienu moderniausių lietuvių kompozitorių. Viena amerikiečių muzikos leidykla pernai išleido jo kūrybos plokštelę, kur pats kompozitorius atlieka fortepijonui parašytus savo kūrinius. Velionis Vytautas Bacevičius yra brolis prieš metus Varšuvoje mirusios kompozitorės ir smuiko virtuosės Gražinos Bacevičiūtės.

PILSTYMAS IŠ KIAURO Į KIAURĄ

Pavojinga kritikuoti literatūros kritikus. Su tokiu rašiniu galima lengvai įsiriti į veidmainystės duobę ir susilaukti pelnytų pašaipos: Arklio nekaustės, ant ledo neįėj! Vis dėlto skepticizmo vėliniškis

gundo surizikuoti ir pasakyti tai, ką širdis galvoja.

Verda kraujas dėl didėjančio literatūros suakademini-mo. Kai žvilgtelį į universitetų bibliotekas ir pamatai dangoraižį knygų apie kūrybos procesą, pajunti gomuryje pseudomokslinio žargono skoni. Dimensijos, vizijos, prasmės, ieškojimai, kompleksai, kontrastai, ritualai, mitai, ištekos, įtakos... Kiek kalbėjimo. Kiek to nagrinėjimo. Kiek monotoniškų pilstymo iš kiau-ro į kiau-rą. Kiek daug nužmoginto stiliaus. O kur autentiška kūryba? Ji dažniausiai nukista į užkulius, kad nesimaišytų akademinei literatūrai po kojomis.

Žargoninis kriticismas plinta ir mūsų tarpe. Ne kartą šitame laikraštyje buvo pla-

kamas tautiečių išibėgėjimas "kritikuoti" viską, kas tik panosėje pasimaišo. Buvo sakoma: Tai kuolų skaldymas ant priešo makaulės. Iš tiesų, tai yra tik laikmečio aistra, šaknų galūnėmis siekianti universitetų balyną, o iškalbingumu prilygstanti Aristofano komedijos "Varlės" kvarkšėjimui.

Ir Chicagoje, lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, šaučiai dominavo literatūros profesoriai. Abejoti jų moksliniu entuziasmu nedera, nors buvo ir tokių, kurių akademinė apimtis rungtyniavo su Argentinijos žemvaldžių teritorijomis. Vienaime asmenyje: kalbotyra, lietuvių, rusų literatūros, visuotinė literatūra; priedo, filosofija, Gilu, platu, kaip vandenynas. Reikia tik džiaugtis žmogaus plėčiu akiračiu.

Tačiau kai toks eruditas dedasi akademinio lygio žinovu, o ne žurnalistu, verta paabioti.

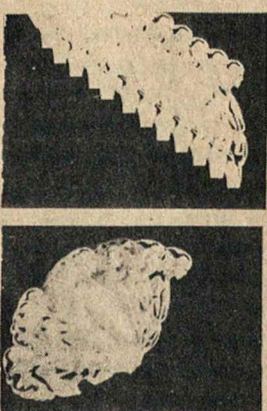
Literatūros simpoziumo posėdyje kelis kartus buvo pabrėžtas "mes specialistai" būvis. Nuo tokio pasigyrimo literatūra nenukentėjo, tačiau iš kai kurių pasisakymų paaiškėjo, kad profesoriai, kaip Holivudo kaubojai, kartais šau-do iš tuščių pištalių. Pasigirdo, kad ir tokia salvė: Modernioji rusų literatūra nėra pakankamai pristatyta pasauliui. Deja, faktai prieštariauja. Rusų literatūra — senoji ir modernioji — kažkodėl pristatoma gana plačiai. Amerikoje palyginti nedidelio miesto South Gate bibliotekoje knygų, nagrinėjančių rusų XX amžiaus literatūrą, yra kelios dešimtys, o greičio didmiesčio /penkiolikos minučių atstumu/ bibliotekos tarptautiniame skyriuje tokių knygų yra keli šimtai. Tas pats su autentiška kūryba ir su žurnalais. Kitokie vėjai pučia lietuvių intelektualų, net dėsnačių pirminių didmiesčio universitetuose, bibliotekose lietuvių literatūros ieškoma kaip amerikoniško automobilio Vilniaus gatvėse.

Arba vėl. Simpoziume į klausimą: Ar Garčia Lorca

Muzikai, B. Budriūnas ir A. Mikulskis, perėję 60 metų amžiaus ribą, kurie atitinkamai buvo pagerbti praėjusių metų pabaigoje.

daro įtakos lietuvių literatūrai, lakoniškai atkirsta: Ne. Tačiau faktai byloja kitaip. Kai kurių mūsų poetų eilėraščiuose — Amerikoje ir Lietuvoje — Lorcos vardas minimas kaip akstinas, dėl kurio jaudinamasi, galvojama ir rašoma. Ar tai nėra įtaka? Juk Garcia Lorca liberalų sluoksniuose yra tapęs XX amžiaus mitu.

Paveikslas Rimos Tekutyte, kuris praėjime nr. praėjo be parašo. R. Tekutyte jau kelinti metai mokosi meno mokykloje.

Nuotrauka L. Giriūno.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE TRAUKINIAI RIEDA MIRTIN

Gaunu pieštuką ir blanknotėlį. Rašau giminėms raštelius, prašau neapleisti vaiko ir mėtau pro vagono plyšelius.

Pastovėjo traukinys stotelėje, ir vėl važiuojam. Pravažiuojame pro mažą miškelį. Čia manevravo Lietuvos kariuomenės raiteliai. Staigmena: žaibo greitumu raiteliai išsirikiuoja ir ginklu gerbdami atiduoda mums pagarbą! Tai buvo paskutinė Lietuvos laisvės žiburėlio pagarba mirti pasmerktiesiems. Taip įvyko netoli Pabradės.

To vaizdo aš nepamiršiu iki paskutinio atodūsiu. Jis man buvo ramsčiu sunkiausioje gyvenimo valandoje.

Štai ir Naujoji Vilnia. Traukinys sustoja. Stovim. Šalia manevruoja kitas traukinys. Matau pro langelį mokytojo A. Pranckūno ir kitų vyrų galvas. Jis nusekė savo šeimą, kad būtų kartu ir sutiktų bendrą likimą. Staiga atrakina vagono duris ir iššaukia visus vyrus. Kam? Spėliojimai, abejonės. Gal tardymui, gal dar sugrįš. Išsoko vyrai kaip stovi, dauguma net ir be kepurų. Visus juos persodino į kitą traukinį. Žmonos dar bandė per sargybinius perduoti maisto ir drabužių. Vieni paėmė, kiti ne, bet ar atidavė, kas gi žino. Mūsų vagone liko tik vienas senukas lenkas iš Dūksto apylinkės, kuris mane Sibire vis guosdavo, kad grįšim. Bet jis negrįžo, mirė...

Naujosios Vilnios stotyje buvo daugybė žmonių, ir visi verkė kruvinomis ašaromis. Matau ir tokių vaizdą: stovi vyras atsirėmęs stulpo, stovi lyg suakmenėjęs, o ašaros per skruostus jam rieda upeliu. Aš vis mėtau raštelius. Pamatė vieną raštelį tas vyras ir primynė koją. Buvau tikra, kad tas raštelis pasieks adresatą. Ir štai po daugelio metų matau: guli vyro byloje pageltę mano anuomet rašyti laiškėliai:

"Naujoji Vilnia 1941. VI. 19 d. Važiuojam po truputį. Stovim ilgai stoty. Valgyt dar turim. Vėža labai daug. Vyrus atskyrė nuo moterų."

Labai gaila dukrytės. Nors jai geriau, negu važiujantiems. Nors pamatyčiau kada nors... Labai gaila visų. Visur visi labai gaili. Verkia. Neapleiskit vieni kitų... Kur vėža, nežinia. Kai nuvėž — parašysiu. Pažįstamų mūsų vagone daug. Imbradiškių, Stelmuziškių ir t.t.

Neapleiskit, neapleiskit mažytės. Kartu važiuoja Stelmuzės šeima ir t.t. Atiduokit seneliui ar Pranui!"

"Naujoji Vilnia 1941. VI. 20. Vyrus atskyrė nuo moterų net kitan ešelonan. Sako, bus jų kita kryptis — šiaurė."

Šeimos išardytos, ieško vieni kitų. Liūdna. Neapleiskit... N. Važiuoja daug iš visur.

Kalbėjau su Kretinga, Plunge ir t.t. Kiti keliai sunkūs — labai apstatyti... Mūsų irgi dar neaiškūs. Bijau... tik ne dėl savęs... Šiaip mes nieko nežinom. Sauri langeliai. Valgyti turim. Dėl atostogų raštas buvo sutvarkytas. Šiandien, sako, važiuojam į Molodečną. Nutarimai iš anksto. Dabar netardo. S. Sudie!"

Naujoji Vilnia 1941-11-19ol.
Važiuojam po truputį. Stovim ilgai stoty. Valgyt dar turim. Vėža labai daug. Vyrus atskyrė nuo moterų. Labai gaila dukrytės. Nors jai geriau, negu važiujantiems. Nors pamatyčiau kada nors... Labai gaila visų. Visur visi labai gaili. Verkia. Neapleiskit vieni kitų... Kur vėža, nežinia. Kai nuvėž — parašysiu. Pažįstamų mūsų vagone daug. Imbradiškių, Stelmuziškių ir t.t. Neapleiskit, neapleiskit mažytės.

Naujoji Vilnia 1941-11-20
Vyrus atskyrė nuo mūsų net kitan ešelonan. Sako, bus jų kita kryptis — šiaurė. Šeimos išardytos: ieško vieni kitų. Liūdna. Neapleiskit... N. Važiuoja daug iš visur. Kalbėjau su Kretinga, Plunge ir t.t. Kiti keliai sunkūs — labai apstatyti... Mūsų irgi dar neaiškūs. Bijau... tik ne dėl savęs... Šiaip mes nieko nežinom. Sauri langeliai. Valgyti turim. Dėl atostogų raštas buvo sutvarkytas. Šiandien, sako, važiuojam į Molodečną. Nutarimai iš anksto. Dabar netardo. S. Sudie!"

Taip mes prastovėjome Naujojoje Vilnioje ilgoką laiką, kol sudarė du ešelonus. Vyrų traukinys išėjo pirma.

Birželio 20 d. pradėjo stumdyti ir mūsų traukinį. Prikabino antrą garvežį, ir jautėme, kad jau artinasi paskutinės minutės. Visų Naujosios Vilnios šventyklų varpai iš pat ryto skambino ir skambino. Pavakariams pradėjome galvoti, kad tas varpų gaudimas mums skiriamas.

Šalia mūsų traukinio vaikštinėja uniformuotas Lietuvos karys. Savo glėbyje laiko didelę gėlių puokštę ir joje paslėpęs savo lūpas mums šneka:

— Nenusiminkit. Tuojau bus karas ir mes jus išvaduosim. Nepameskit vilties. Dievas neapleis, o

mes jums padėsime išsilaisvinti.

Nors viltis išsilaisvinti buvo labai maža, bet to mielo kario žodžiai mus remino ir stiprino.

Traukinys pajudėjo. Iš vagonų pasigirdo skausmingas "Marija, Marija..." O varpai vis skambino ir skambino. Tai buvo paskutinis Tėvynės varpų "Requiem" mirtin važiuojantiems, tai paskutinės minutės gimtojoje žemėje.

Mūsų traukinys vis smarkiau ir smarkiau bėgo Gudijon.

Jau daug metų praėjo nuo anų baisių dienų. Iš ištremtųjų labai nedaug išliko gyvų. Pirmiausia krito seneliai, vaikai ir stiprieji vyrai. Daugelį pribaižė bėdas, ligos, nepakeliamos klimatinės sąlygos ir sunkus priverčiamas darbas.

Sibiro taigos nuklotos lietuvių ir kitų tautų tremtinių kaulais. Eini taiga ir po milžinišku kedru randi gražiai sukritusių kaulų krūvelę. Eini toliau — prie pichtos tremtinio kaulai guli. Atsisėda pavargęs, bado, ligų ir sunkaus darbo iškankintas pailsėti ir neatsikelia. Lieka po taigos milžinai tik kaulai, kurie porina, kad čia žmogus išsėjos...

NUOTAIKOS MŪSŲ VAGONE

Jau nutilo gaudūs giesmės "Marija, Marija" aidai. Nutolo ir Naujosios Vilnios bažnyčių varpų gaudimas. Traukinys smarkiai lekia pirmyn. Esame išplėsti iš tėvynės ir atskirti nuo savosios tautos ir artimųjų. Toli pasiliko gimtosios sodybos ir Lietuvos laisvės simbolis — jos kareivėliai. Vagonai be langų ir stipriai saugomi. Jų įniamiai turi sutikti su likimu, ir jiems jau iš anksto suplanuota ir paruošta vergija.

Tauta, parbloktą ir traukoma nevilties konvulsijų, nepasipriešino žiauriam okupantui. O mes, užkalti vagonuose, šnekėjome ir vylėmės, kad gal kas nors susprogdins gelžkelių ir sustabdys mūsų keliuonę į mirtį.

Žiūrėjome pro vagonų plyšelius ir stebėjome pro šalį lekiančius svetimos šalies vaizdus. Norėjosi užsimirti ir nors valandėlei nusikratyti slegiančiomis mintimis.

Kai tik nutyla kalbos, tai tuojau ir pasigirsta iš visų kampų atodūsiu. Mus slegia nežinia savosios ateities ir savo artimųjų nežinomas likimas. Vardų mes neminėjome, nes tardymai suimant priminė būti atsargiems.

Vaikai irgi jaučia, kad kažkas darosi nepaprasta. Jie labai nervingi ir nuolat zirzia, verkia ir nerimauja. Vieni prašo valgyti, nors dar nealkani; kiti gal prisimena savo minkštas ir patogias lovutes. Vagone taip maža vietos, labai nepatogu ir kieta. Kiti reikalauja gerti, žino, kad nėra vandens, užtai jo taip labai ir nori. Pieno atsargos, kurias buvome gavę žydų sąskaiton, jau baigėsi.

Vaikų verksmas man giliai paliesdavo širdį. Atrodė, kad verkia mano mažytė dukrelė Nijolė. Nėra mamytės, gal nėra ir tėvelio. Tarytum girdžiu jos balsą: "Kur tu, mamytė? Sugrįžk! pas mane!" O mamytė galvoja, kad geriau, jei tavęs nėra vagone. Nors neturėsi motinos, bet gal gyva išliksi. Gal bado ir troškulo nematysi. Dabar tu turi pienuko ir vandens, o tavo sesutės ir broliukai alpsta nuo troškulo, užrakinti vagonuose. Nieko aš šiandien tau negalėčiau duoti, tik supti ant rankų, glaudsti prie krūtinės ir švelniai raminti.

Visi pradėdam spręsti problemą, kaip ir kur gauti vaikams vandens. Daug kalbėjome, svarstėm ir projektavom, o vandens vis nėra. Stovyse žmonių prie mūsų visai neprireidžia, ir vandenilio nepaprašys, o troškuly dar baisnis už badavimą. Nusprendžiam, kad reikia laukti lietaus. Tik debesėlių versmės gali pagirdyti

ištroškusius mažuosius vagono gyventojus. Netrukus įvažiuome į lietaus zoną ir visi labai apsidžiaugėm. Vieni savo maišeliuose surado dubenėlį, kiti puoduką, šokom rinkti pro plyšelius lietaus vandenį. Traukiniui smarkiai lekiant, šis darbas nesiseka, ir kirstoliniai vandens lašeliai lekia tolyn.

Greit privažiavome stotį. Mūsų ešeloną pastūmė į šalį ir pastatė ant atsarginių bėgių. Lietutis linoja. Renkam lietaus lašelius, bėgančius nuo vagono stogo, ir pilam į didesnį indą. Motinos košia vandenį per skudurėlius ir girdo savo mažuosius. Vaikai godžiai ir pasigardžiuodami geria. Vandenėlis labai skanus, neš ilgai lauktas ir sunkiai gautas. Tai Dievulio ranka jį mažiesiems papylė iš aukštybių. Belyjant prisirinkome puodą vandens ir atsargai.

Turime tik du mažus langelius ir pro juos dairo-mės. Visi prie jų sutilpti negali, tad arčiau sėdintieji perduoda matomuosius vaizdus kitiems vagono gyventojams.

Aš sėdžiu prie vieno langelio ir einu pranešėjos pareigas. Stotelė maža. Žmonių tik vienas kitas stovinėja. Aplink slėpinėja keli darbininkai. Viršuje durų kabo vainikais papuoštas Stalino paveikslas.

Girdime ateinant kitą traukinį. Dar neskiriam, iš kurios pusės eina garsas. Traukinys lekia pro šalį. Vagonų platformos kažkuo pakrautos ir apdengtos brezentais. Atrodo, kad vėžami ginklai, nes sąstata lydi kareiviai. Mes vis dar stovime, o pro mūsų traukinį pralekia ir antrasis, ir trečiasis, ir daugybė traukinių su ginklais ir kariuomene. Visi šneka, kad gal rusai ruošiasi manevrams ir Lietuvon permeta daugiau kariuomenės. Mus nenormaliai ilgai laiko šioje stotelėje, ir pajuntame kad kažkas įdomesnio dedasi. O gal karas?

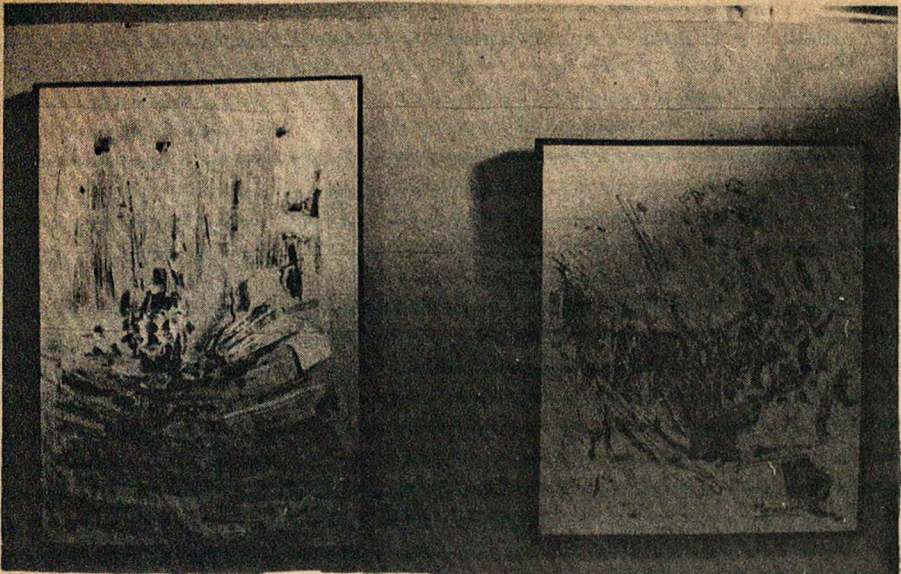
Vagonuose labai tvanku ir nėra oro, nes nėra jokios ventilacijos. Visai neturim kuo kvėpuoti. Labai dvokia, ir dar daugiau orą gadina marškomis užvertas mūsų "tualetas".

Jau ir naktis atėjo, o mes vis dar stovime vietoje. Gulime pusiau sėdomis, atsirėmę į savus maišus, kuriuose sudėtas visas mūsų turtais. Kai kas užsnūsta, nes nuovargis padaro savo. Dažnas suniurna, vydamas nuo savęs klaikaus sapno slogutį. Dažnai iš miego išbudina lekia pro šalį traukiniai, keldami pragarišką triukšmą.

Aušta niūrus birželio mėnesio rytas. Mes jau pametėme ir dienas. Bandomė skaičiuoti. Atrodo, kad yra birželio 24 diena. Laikas jau būtų į pusryčiauti, bet niekas dabar tuo nesiurpina ir normaliai nevalgo. Užgraužia ką nors išsitraukę iš maišo vieną kartą per dieną, ir to pakanka.

Staiga trinkelėjo ir sujudėjo mūsų "nameliai". Prikabino garvežius ir vėl tempia, skuba ir neša pirmyn, lyg vėlinas sielą į pragarą. Jei taip jau skuba, tai tikrai vėža į pragarą, iš kurio neišsipirksi nei maldomis, nei atlaidais, nei rusiškais daugiaaukščiais keiksmiais. Gal net patys pragaro valdovai nesugalvojo tokių žmonėms kankinimų, kaip Stalinas.

Atrodo, kad mes čia seniai ir ilgai sėdime, žiūriu pro spygliuotą viela apkalta langelį. Gal ką nors nauja pamatysiu. Aplinkui nė gyvos dvasios. Dangus apsiniaukęs ir kartu su mumis verkšleno. V. Blaževičienė skundžiasi, kad labai skauda galvą. Iškišu pro langelį skarelę ir palaikau, kol nuo lietaus susilampa. Tai bus ligonės galvai kompresas. Mes jaučiamės visai nuvertintais žmonėmis. Ta dešimties dienų keliuonė mums labai išvargino ir esame nebeįsėdintys žmonės: apšėpę, susivėlę, po akimis juodi ratai. Akys prisimerkusios ir meta klaių žvilgsnį. Stasė užsivilkusi kelias suknutes ir viena iš po kitos matosi. Elena giriasi, kad ir ji daug prisivilkusi. Gal tik tas ir paliks, ką turime ant savęs. Bet turtais dabar mažai kas rūpinasi, nes sieloje vežamas nerimą ir skausmą. Tas skausmas atspindi mūsų akyse, naujose veido raukšlėse ir plaukų sidabro gijoje.

Raimundo Plešinos, kurio darbų išstatyta buvo Montrealio Jaunųjų dailininkų parodoje, Aušros Vartų parapijos salėje, paveikslai.

Nuotrauka L. Giridno.

MIELA TURĖTI DRAUGŲ SVETUR

Argi lietuviai poetai ir dramaturgai nesidomi moderniąja pasaulio literatūra ir nepajėgia paskaityti Ispaniškai? Tuo galima pagrįstai abejoti.

Pseudoakademizmas ne visuomet mato gyvenimą toki, koks jis yra. Profesoriams dažnai rūpi mokslinis tonas, sunkiasvoris, dirbtinis žodynas, citatų bei išnašų tikslumas, o ne gyvenimo kūnas. Literatūra be gyvenimo yra tuščia vidurinė. Buvo keltas susirūpinimas, jei koks anų laikų anstolis ar šių dienų batsiuvis, prisiskaitęs akademinių raštų, nusiperka rašomąją mašinėlę ir laisvalaikiais su pasismaginimu tarškina diletantiškus straipsnius apie literatūrą ir meną. Psichinės terapijos akimis žiūrint, tai labai naudingas užsiėmimas, nors šaudoma pro šalį ir dirginamos žinovų/kurie jaučiasi turį privilegiją rašymui/pajautos. Bet ar šių dienų akademinė raštija yra taiklesnė ir santūresnė? Juk dažnai apie vieną poeto eilutę ar koki nors kompleksą pripučiamos storiausios knygos, sudarinėjamos schemas, teorijos, o taikinto vidurys taip ir lieka nepalytėtas.

Vienas bičiulis man prisipažino: Jei norėčiau išgirsti nuomonę apie koki nors dabartinį poezijos šedevrą, ausį atsukčiau lyriką mylinčiam batsiuviui, tuo tarpu literatūros profesorius iš mandagumo tik mirtelėčia.

Pr. Visvydas

Lietuvių laikraštis "Laikas", leidžiamas Argentinoje, rašo apie sulietuvėjusį italą. Esą, Lietuvių Kolegijoje Romoje, tarp lietuvių klerikų, esąs ir italų kilmės klerikas Dominico Valenti, kuris ne tik puikiai kalbąs lietuviškai, bet dar mokinas lietuvių klerikus lietuviškai taisyklingai kalbėti. Kaip tai įvyko? O čia - trumpa istorijėlė.

Dominico Valenti gimęs 1946 m. birželio 20 d. Brooklyne (JA V-bėse) netoli lietuvių parapijos. Dar vaiku būdamas žaisdavęs su lietuvių vaikais ir pramokęs kiek lietuviškai. Vėliau vis daugiau pradėjęs domėtis lietuvių kalba, nes jam atrodo, kad ji labai graži ir įdomi, ypač lietuviška tarsena. Prieš dvejus metus nutaręs įstoti į Lietuvių Kolegiją Romoje, kad visai gerai išmokytų lietuvių kalbą.

Kaip pat klerikas D. Valenti prisipažįstas, iš pradžių nebuvo lengva. Bet kadangi turėjęs didelį norą išmokti, nugalėjęs visus sunkumus ir dabar visai laisvai ir gražiai kalbąs lietuviškai, rašas ir skaitas lietuviškai spaudą. Todėl Kolegijos vyriausybė paskyrusi jį, kad padėtų lietuviams klerikams lietuviškai taisyklingai išmokti kalbėti, nes kiti, atvykę iš įvairių kraštų, turi svetimų kalbų priemonių.

Paklaustas kai bus įšventintas kunigu, kur dirbsias, nedvejodamas atsakęs, kad tikrai lietuvių parapijoje, o jei Lietuva

būtų laisva - vyktų Lietuvon darbuotis.

"Laiko" bendradarbis palinkėjęs jam, kad laimingai baigtų mokslus ir galėtų savo troškimą išpildyti - dirbti tarp lietuvių.

Dienraštis "Naujienos", leidžiamas Čikagoje, rašo apie ukrainiečių opetą Teodorą Kurpitą, didelį lietuvių draugą ir nemažą savo kūrybos paskyrusi Lietuvai ir lietuviams.

Teodoras Kurpita, satyrikas bei žurnalistas, gimęs Vak. Ukrainoje 1913 m. Savo kūrinius pradėjęs spausdinti 1929 m. mėnesiniam leidinyje vaikams "Mūsų Bičiulis", o neilgai trukus, jau visos V. Ukrainos leidyklos spausdinusios jo kūrinius.

Tada žymi Vak. Ukrainos dailis buvo lenkų okupuota (su senosios Santarvės pritarimu), tad iki 1939 m. rugsėjo, t. y. iki Lenkijos žlugimo, T. Kurpita dirbo spaudos koncerne "Ukrainiška Pressa", vėliau Lvovo srities Tautinio Švietimo skyriuje.

T. Kurpita yra autorius visos eilės poezijos rinkinių. Emigracijoj, V. Vokietijoj, buvo išrinktas Ukrainiečių Literatū-Dailininkų Sąjungos pirmininku, Lit. mokslo žurnalo "Gimtas Žodis" bei humoristinio žurnalo "Uodas Ežys" vyr. redaktorium. Ten išlėdęs grožinės literatūros rinktinę, taip pat ir savo kūrybos tris leidinius. Jų eilėje - garsiąsias "Karikatūras iš Literatūros". Atvykęs Čikagon, išleidęs du savo kūrybos rinkinius. Ypač buvusi puošni jo rinktinė, skirta mirusiai žmonai Olga, "Mėlynos Rožės". Ten turėtų pat redagavęs savaitraščius "Ukrainiečių Gyvenimas" ir "Čikagos Žinios". Ten išvydę

Prof. dr. A. RAMŪNO - Ottawos universiteto pedagoginio mokslo vicedekano nauji veikalai:

◆ DEVELOPMENT OF THE WHOLE MAN THROUGH PHYSICAL EDUCATION ----

Išleido Ottawos universitetas, 435 psl. Įvada parašė Avery Brundage, tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas. Prof. J. Maritain pareiškė apie šį darbą: "Tai galutinis klausimo išryškinimas".

◆ IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ ----

Jame iškeltos naujos mintys apie žmogų, tautą ir žmonių kosminiam amžiui pradedant.

◆ DIALOGUE ENTER ROME ET MOSKOU ----

Ekumeninis žvilgsnis į Rusijos ir Europos santykius praėjusių dešimtųjų ir ateityje. Įvada parašė kardinolas Koenig. Išleido Ottawos Un-tas.

Veikalai gaunami A. V. parap. Kioskoje, 1465 De Seve St., Montreal 205, P. Q.

pasaulį ir keletas jo redaguotų žymiausių ukrainiečių poetų rinkinių.

Kaip šis žymusis ukrainiečių poetas esąs nusiteikęs lietuvių ir Lietuvos atžvilgiu, esą aišku iš pateiktųjų jo trijų eilėraščių vertimų: 1) Myliu Lietuvą, 2) Vilnius ir 3) Lietuvių Laisvės šventei. (Eilėraščių vertimai dienraštyje paduoti ištisai. Mes gi, skaitydami su vieta ir laiku, pacticuosime tik po vieną punktą iš jų).

MYLIU LIETUVĄ

Nors aš tolimas burtams romantikos, Betgi brangios man valandos praėjusių laikų, Ir myliu, kartagiečiai, jūs Baltikos - Sušilta širdimi, kaip žemaičių miškų.

Gedimino aš aiškiają kalbą mylėt nepaliauju, Kurioje jūs dvasia ir kryživos, ir augo... ir t. t.

VILNIUS

Teisybėnors sakyt neleista, Visiems bet tarsi savo tiesą pilną:

Myliu aš Vilnij, kaip ir Lvovo miestą,

Kaip Lvovą branginu aš Vilnij.

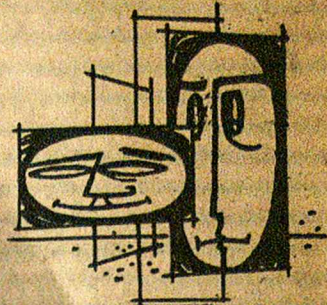
LIETUVIŲ LAISVĖS ŠVENTEI Pavasario karietos ritos.

Už Jus mes meldėmės be paliovos, Kai auštant sostinėje Laisvės rytui, Iškelėt saulę Lietuvos...

Kaip matome, nors iš pacituotų paskirų jo eilėraščių punktų, šis ukrainiečių poetas - didis draugas Lietuvos.

Pr. ALŠENAS

KREVI VEIDRODŽIAI

PAS MUS SVEČIUOSE LAZDIJŲ RAJONO LAIKRAŠČIO „DARBO VĖLIAVA“ SATYRINIS SKYRELIS

SIMTAPROCENTINIS PEDAGOGAS

Kuomet perėję mokslo metų pradžioje atvyko Lazdijų rajono liaudies švietimo skyriaus darbuotojai pažūrėti, kaip naujai paskirtas mokytojas Algirdas Loveika Stebulių aštuonmetėje mokykloje matematiką dėsto, iš nustebimo net akltėjo. Pasirodo, iš Loveikos dėstomo dalyko mokiniai ne tik kad nieko daugiau neišmoko, bet ir užmiršo tai, kas anksčiau žinojo. Skyriaus vedėjas J. Juknevičius tuojau įsakymą - už darbo sužlugdymą iš einamųjų pareigų atleisti. Loveika irgi ne pėsčias - į teismą pareiškimą. O bylinėjis jis sugeba. Todėl netrukus jie vėl grįžo į Stebulių mokslo dirvonuose gilas vagas varyti. Varė žmogelis, varė tas vagas ir taip nukreivuliavo, kad pavasarį aštuntos klases, kuriose jis dėstė, neišlaikė matematikos egzamino. Kaip sakoma, visu 100 procentų.

Iš Vilniaus atvyko speciali komisija. Juk paruošti mokinius taip, kad nė vienas neišlaikytų egzaminų, irgi reikia tam tikrų sugebėjimų. Komisijos nariai, išnarpinę visą tą reikalą, priėjo vieningos nuomonės: kadangi Loveika neturi specialaus pasiruošimo, net nėra baigęs vidurinės mokyklos, todėl jis dirbti mokytoju negali. Be to, instrukcijoje apie švietimo darbuotojų atlygio apskaičiavimo tvarką juodu ant balto parašyta, kad asmenys, neturintieji bendro vidurinio išsilavinimo, į pedagoginį darbą nepriimami.

O ka darvyti su tais, kurie jau priimti, koki atlyginimą jiems priskaičiuoti? Apie tai instrukcija diplomatiškai nutyli.

Be grįžimo prie mūsų herojaus. Loveika antrąkart už sužlugdytą mokomąjį darbą buvo atleistas iš pareigų ir antrąkart parašė liaudies teismui pareiškimą, prašydamas „atstatyti“ jį darbą, išmokant priklausanti kompensaciją, o atsakinius už piktnaudžiavimą nubausti.

Dabar rajono liaudies švietimo skyriaus darbuotojai pirštus kremta, kodėl nepareikalavo iš Loveikos dokumentų apie išeitą mokslą, prieš priimdami jį mokytojauti. O šimtaprocentinis mokytojas šypsosi:

- Iškrėsiu aš jiems dar kartą pokštą. Tegul tik mane teismas į darbą grąžins. Tuomet iš mano dėstomo dalyko ne tik aštuntokai, bet ir kitų klasių mokiniai bus palikti ant riešų metams. Žinosit, kaip neįvertinti mano sugebėjimų...

A. PETRAIŠIS

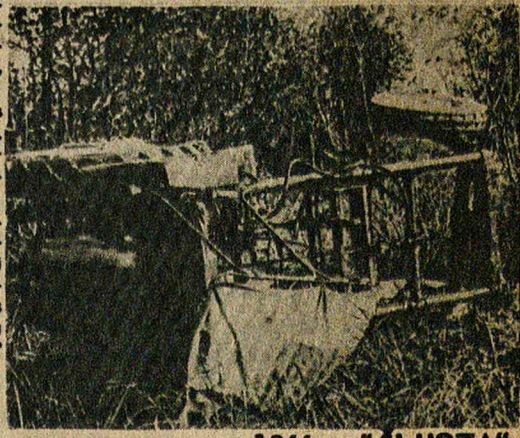
GERAS KURAS

- Ar kuro tavo traktorius pristi-go, kad sustojot - dar nuo priean-gio šuktelėjo. Mačiukonienė, pamatiusi traktorininką V. Liaukevičių, kai šis klemė sustabdė traktorių. - Be kuro, kaimynėle, ir žmogus gali sustoti, - atšovė traktorininkas. - Na, tada riskis į trobą, - sukomandavo Mačiukonienė. - Pri-pildysiu. Kai prisipildęs „kuro“ traktorininkas iškėlė bilio iš Mačiukonienės trobos, jis vis dėlto prisiminė, kad turi šlandien dirbti cukrinių runkelių lauke. Kad būtų stačiau, traktorininkas pasuko per karklynėlį ir kartu su traktoriumi atsigulė. Geras „kuras“ abiem padėjo.

„Venujūniečio“ kolūkis.

A. APUTIS

1966 m. "ŠLUOTA".

Į MONTREALIO LIETUVIUS

Montrealio Lietuvių Bendruomenės "Baltijos" Stovyklavietės Komiteto

A T S I Š A U K I M A S

Į NAUJĄ PENKMETĮ

Jauniausia Montrealio lietuvių organizacija - "Baltijos" stovyklavietė - žengia į naują penkmetį su didelėmis viltimis. Per praėjusį penkmetį buvo pastatyti pagrindiniai stovyklavietės pastatai, padarytos aikštės, keliai, maudyklos. Lig šiol, "Baltiją" jau yra investuota virš \$ 15, 000, iš kurių tik \$ 4, 350 skola "Litui".

"Baltijos" siekimas naujam penkmečiui - padaryti stovyklavietę verta mūsų vaikų. "Baltijos" patogumai tebėra toli nuo tų patogumų, kuriuos turi kitos stovyklavietės ar mūsų pačių privačios vasarvietės.

Elektros tinklo užbaigimas, geras vandentiekis, prausyklos ir išviettės, patogi sporto aikštė, geros maudyklos, išvalytas miškas - tai sekančio penkmečio uždaviniai.

NUOSAVYBĖS TEISIŲ ĮGYJIMAS

Dabartiniai mūsų stovyklavietės 25 akrai žemės yra nuomojami iš Provincinės valdžios 10-čiui metų už 25 dol. sumą. Tačiau kiekvieno lietuvių širdis nerami, kol jis tebėra nuomininkas. "Baltija" kiekvienu metu gali tą žemę perimti savo nuosavybėn, tačiau tatai rišasi su maždaug \$ 1, 500 išlaidų.

"BALTIJA" SIEKIA \$ 7, 000

Žemės nuosavybės teisių įgyjimui, skolos likučio likvidavimui ir tolimesniems stovyklavietės gerinimo darbams "Baltija" skelbia naują lėšų telkimo vąj ir nori sukelti \$ 7, 000. Pirmasis vąjus davė \$ 9, 500, kuris įgalino įvykdyti statybas ir atlikti pagrindinius žemėtvarkos darbus. Šis antrasis vąjus turėtų pastatyti "Baltiją" ant kojų. Atlikus numatytus darbus ir apmokėjus skolas, stovyklavietės administracinės išlaidas būtų nesunku padengti iš stovyklautojų mokesčių ir "Baltiją" remiančių organizacijų aukų.

PASIŽADĖJIMŲ VAJUS

Nėra vilties \$ 7, 000 sukelti gyvais pinigais. Po nuodugnių svarstymų Stovyklavietės Komitetas priėjo išvados, kad nėra geresnio būdo tai sumai sukelti, kaip naujas piniginių pasižadėjimų vąjus penkiems metams, panašus į 1965 metais įvykdytąjį.

Praeito vąjaus daviniai rodo, kad iš 200 "Baltijos" fundatorių ir remėjų, 90% yra "Lito" nariai ir kad jų sutikimas nurašinėti nuo jų sąskaitų pasižadėtas sumas "Baltijos" naudai buvo pats lengviausias ir sėkmingiausias lėšų telkimo būdas.

FUNDATORIAI IR REMĖJAI

Savo remėjams pagerbti "Baltija" turi savo "aukso knygą" ir paminklinę lentą pačioje stovyklavietėje, į kurias įrašomi visi remėjai sekančiomis grupėmis:

Garbės Fundatoriai - pasižadą duoti \$ 500 ar daugiau.
Fundatoriai - \$ 100 ar daugiau (po \$ 20 į metus).
Garbės remėjai - \$ 50 ar daugiau (po \$ 10 į metus).
Remėjai - \$ 25 ar daugiau (po \$ 5 į metus).

Savaime suprantama, kad "Baltija" bus dėkinga ir už visas mažesnes vienkartinės aukas. Daugelis iš Tamstų jau esate fundatoriais ar remėjais. Bet "Baltija" dar neužbaigta. Pakelkite savo įnašą pasirašydami naują pasižadėjimą pagal išgales.

Neužmirškite, kad Montrealis turi tik vieną "Baltijos" stovyklavietę su kuklia \$ 15, 000 investacija. Toronto turi net tris stovyklavietes, į kurias skautai - es jau yra investavę netoli \$ 60, 000, Priskėlimo parapija \$ 75, 000 ir Šv. Jono parapija \$ 25, 000; taigi, apie \$ 160, 000.

MIELAS TAUTIETI,

Stovyklavietės Komitetas nuoširdžiai prašo. tolimesnės Tamstos paramos "Baltijai". Būk malonus pasirašyti prie šio atsišaukimo pridedamą pareiškimą nurašinėti "Baltijos" naudai nuo Tamstos sąskaitos "Lite" per sekančius kelius metus tam tikrą sumą kasmet ir ją grąžinti "Litui". Tamstos duosnumas įgalins Stovyklavietės Komitetą įvykdyti užsibrėžtus uždavinius ir padaryti "Baltiją" patrauklesne kaip mūsų jaunimui, taip ir senimui.

P. RUDINSKAS

"Baltijos" Stovyklavietės Komiteto Pirmininkas

J. ŠIAUČIULIS

Iždininkas

Kun. L. ZAREMBA, S. J.,

Aušros Vartų Parapijos Klebonas

Kun. F. JUCEVIČIUS

Šv. Kazimiero Parapijos Klebonas

Ses. MARGARITA

Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserys

AUŠRA BARŠAUSKIENĖ

"Neringos" Skaučių Tuntas

VINCAS PIEČAITIS

"Geležinio Vilko" Skautų Tuntas

LADAS GIRIŪNAS

Montrealio Moksleiviai Atėitininkai

IGNAS PETRAUSKAS

L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa

V. PIEŠINIENĖ

Liet. Kat. Moterų Dr-jos Montrealio Skyrius

LIETUVIŠKŲ VASARNAMIŲ PROJEKTŲ
KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga skelbia lietuviškų vasarnamių projektų konkursą. Vienas iš konkurso reikalavimų yra suteikimas kiek galima daugiau lietuviškos architektūros bruožų, vasarnamio išorės ir vidaus išplanavimui. Skiriama trys pinigines ir trys atžymėjimo premijos. Projektus reikia pristatyti iki 1970 m. balandžio 15 d. Projektų paroda įvyks Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos suvažiavime Toronte 1970 m. gegužės 30-31 d. d. Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviai. Konkurso taisyklės gaunamos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos skyriuose (PLIAS ir ALIAS).

MŪSU SPORTAS

PRANEŠIMAS Nr. 1-70
ŠALFASS-gos Centro Valdžbos ir Revizijos komisijos rinkimai.

Remiantis ŠALFASS-gos Statutu ir ŠALFASS-gos vykdomųjų organų rinkiminių nuostatų, ŠALFASS-gos Garbės Teismas, susidedas iš pirmininko Jono Gustainio bei narių - Tėvo Pauliaus Baltakio O.F.M. ir Herberto Stepačio, skelbia naujos ŠALFASS-gos Centro Valdžbos ir Revizijos Komisijos rinkimus.

ŠALFASS-gos Centro Valdžba bei Revizijos Komisiją renka korespondenciniu būdu visi ŠALFASS-gos registruoti sporto klubai bei kiti sportiniai vienetai, pagal rinkiminių nuostatų numatytą procedūrą.

Oficiali rinkimų paskelbimo data yra 1970 m. sausio 21 d. Kandidatų nominavimo terminas - 1970 m. vasario 17 d. /pašto antspaudo data/.

Nominuojamų kandidatų sąrašai privalo būti pasiųsti ŠALFASS-gos Garbės Teismui, šiuo adresu:

Mr. Jonas Gustainis, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont.

Smulkios instrukcijos yra išsiuntinėtoms visiems ŠALFASS-gos vienetais.

ŠALFASS-gos Garbės Teismas informuos pranešimų formoje apie tolimesnę rinkimų eigą.

ŠALFASS-gos GARBĖS TEISMAS

1970 m. ŠALFASS-gos KREPŠINIO IR TINKLINIO PIRMENYBĖS

1970 m. Š. Amerikos Lietuvių Krepšinio ir Tinklinio Pirmenybės įvyks 1970 m. balandžio 18-19 d., Chicagoje, Ill. ŠALFASS-gos Centro Valdžbos pavedimu pirmenybės vykdos ŠALFASS-gos Vid. Vakarų Sporto Apygardos Komitetas.

Krepšinio pirmenybės bus vykdomos šiose klasėse: a/ Vyrų A; b/ Vyrų B; c/ Jaunių A /1951 m. gimimo ir jaunesnių/; d/ Jaunių B /1954 m. gimimo ir jaunesnių/; e/ Moterų; f/ Mergaičių A /1951 m. gim. ir jaunesnių/.

Vyrų B kl. varžybose turi

teisę dalyvauti tik silpnesnieji klubai ir antrosios komandos klubų, kurie dalyvauja A klasėje. Kvalifikacijos vyrų B klasei nustatys ŠALFASS-gos Krepšinio Komitetas.

Krepšinio pirmenybėse vyry A ir B bei jaunių A klasėse leidžiama dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandoms, kitose klasėse - ne daugiau kaip 6. Komandos atrenkamos pagal apygardinių pirmenybių davinius arba pagal ŠALFASS-gos Krepšinio K-to parėdymą.

Tinklinio pirmenybės bus pravedamos šiose klasėse: a/ Vyrų; b/ Juniorų /1949 m. gimimo ir jaunesnių/; c/ Moterų B; e/ Mergaičių A /1951 m. gim. ir jaun./; f/ Mergaičių B /1954 m. gim. ir jaun./

Moterų B kl. varžybose turi teisę dalyvauti tik silpnesnieji klubai ir antrosios komandos A klasėje dalyvaujančių klubų. Moterų B kl. kvalifikacijos nustato ŠALFASS-gos Tinklinio Komitetas.

Tinklinio pirmenybėse dalyvaujančių komandų skaičius neapribojamas.

Krepšinio pirmenybėse visose klasėse bus pravedtos "Vieno minuso"/single elimination/ sistema, su paguodos ratu.

Tinklinio pirmenybės vyks "Dviejų minusų"/double elimination/ sistema.

Smulkios informacijos bei instrukcijos bus specialiu aplinkraščiu išsiuntinėtoms visiems sporto klubams, ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai, kurie domėtusi šiomis pirmenybėmis, prašomi nedelsiant kreiptis į pirmenybių vykdytojus, šiuo adresu:

MR. ZIGMAS ŽIUPSNYŠ, 7127 South Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef.: /312/ - 771-6412

Šios pirmenybės yra XX-sios Š. Amerikos Lietuvių Žaidynės ir kaip jubiliejinės bus pravedtos su išskirtiniu iškilmingumu. Iš lietuvių visuomenės tikimės šioms varžyboms prideramo dėmesio, o iš sportininkų - skaitlingo dalyvavimo ir stropaus pasiruošimo.

ŠALFASS-gos Centro V-ba

ST. CATHARINES, ONT.

TĖVŲ KOMITETAS

Apylinkės valdybos žinioje veikianti mokykla jau turi tėvų komitetą: A. Šetikas pirmininkas, J. Kazragys sekretorius ir A. Pranskus išdinininkas. Komiteto svarbiausias darbas bus lėšų sudarymas, bei transporto parūpinimas, nes yra tėvų, kurių darbas neleidžia rūpintis vaikų važiavimu. Visi geri ženkla rodo, kad jau beveik visi tėvai leidžia mokyklon vaikus į mokyklon ir pargabenami namo tada, kai jie patys to negali padaryti.

Taigi palengvai einame prie idealios padėties ta prasme, kad mokysis lietuviškai beveik visi apylinkės vaikai. To reikšmė mūsų tautai yra labai didelė dabar ir dar ji padidės

ateityje. Tam padedamų pastangų, neretai gana sunkių, tikrai netenka gailėtis: vargu ar yra kas svarbesnio. Kantrybės reikia ir jos turi parodyti visi. Kartą pradėję vaikus leisti mokyklon - jokios aplinkybės to lankymo neturėtų nutraukti.

Gaila, atskilusių vaikų nei tėvų dar nėra pasisekę suvesti į bendrą darbą, nors tam didelių pastangų padėjo visai bešališkas asmuo-skautų vietininkas P. Balsas. Reikia tikėtis, kad pastangos, kada nors duos gerų rezultatų, tuo tarpu dirbame su tiek jaunimo, kiek yra ir reikia pasakyti, darbas eina pasigėrėtina gražiai.

Kor.
"The St. Catharines Standard" dienraštis sausio 24 d. laidoje skaitytojų laišku skyrė paskelbė ilgą Stepono Setkaus rašinį apie Lietuvą Vasario 16 progą.

JONINĖS ŠIEMET ĮVYKSTA BIRŽELIO 27 DIENA

Joninėms jau gauta didelė, erdvi ir graži Canadian Legion salė esanti pačiame miesto centre. Vedamas susirašinėjimas dėl programos. Šis pranešimas maloniam dėmesiui visų tų, kurie ką nors planuoja tam laikui.

Skautų Rėmėjai

SUDBURY, ONT.

1970 metų, vasario mėn. 15 dieną, Sudburio apylinkės Lietuvių žvejų ir medžiotojų sporto klubas "Geležinis Vilkas" kviečia į visuotiną narių susirinkimą, tuojuo su lietuviškų pamaldų toje pačioje "Christ the King" bažnyčios salėje. Dėl klubo gerovės visų narių dalyvavimas būtinas.

Bus renkama nauja valdyba ir aptariamai einamieji reikalai.

Klubo Valdyba

Europa

A. A. TOMAS PEČIULIONIS

Pereitų metų lapkričio mėn. 8 dieną Šveicarijoje mirė Tomas Pečiulionis. Buvo gimęs 1926 m. Kaune. Nuo 1940 metų iki pasitraukiant iš Lietuvos į Vakarų /1944/, gyveno ir mokėsi Vilniuje. Dar gimnazistų būdamas buvo įstojęs savanorių į vieną mūsų besikuriančių savaugos batalijonų, kurie betgi greitai buvo likviduoti /vokiečių/. Iš Vokietijos pasitraukęs į Šveicariją, sunkiose pabėgėlio sąlygose baigė 1949 metais Zueriche aukštąjį mokslo, kaip statybos inžinierius. Vėliau dirbo polittechniku mokslinį tyrinėjimų darbą vandens ir žemės statybos srityje, kur pasižymėjo savo naujais metodais. Aktyviai dalyvavo mūsų išėmijos bendruomenėje, rūpinamasis jos vienlingumu. Tiesus ir tolerantiškas, kuklus ir švelnus, besiaukojas idealui iki savęs išsižadėjimo buvo svetimišalių ir tautiečių dėl savo būdo ir charakterio gerbiama asmenybė. Tragiškas likimas palaužė jo sveikatą daug žadančio jaunystėje. Tomas Pečiulionis buvo generolo Motiejiaus Pečiulionio, pasireiškusio mūsų partizaninėse kovose, sūnus.

Tėbūnie jam lengva svetima žemelė.

● BERNO kantato vyriausybė paskyrė Dr. phil. Jan Peter Locherį Berno universiteto privatdocentu baltų kalboms ir literatūrai.

Dr. Locheris jau kelis metus skaito paskaitas apie baltų kalbas ir literatūrą Neuchatel universitete, kur savo laiką dėstė prof. dr. Max Niedermannas. Atėityje jaunas šveicarų mokslininkas laikys paskaitas iš tų pačių mokslo sričių abiejuose šveicarų universitetuose.

Baltų Draugijos Vokietijos teisininkų ratelis nutarė 1972 metų vasaros olimpiados progą sušaukti Munchene baltų teisininkų suvažiavimą. Baltų Draugijos teisininkų rateliui vadovauja Kielio universiteto tarptautinės teisės profesorius Dietrich Loeber.

Atkelto iš 2 psl.
TAUTOS FONDAS...
durų apsilankančiam Tautos Fondo atstovui tos duoklės palmti.

BROLI IR SESE, Tavo aukos prašo ne koks nežinomas praeivis, bet Tavo tikroji motina Lietuva, savo vaikams laisvės prašyti ateina. Kiek padėsi, tiek ir bus padaryta. Tad duok iš širdies, kad Tavo auka labiau sustiprintų laisvinimo darbą.

Tautos Fondo Atstovybė
Kanadoje
Vasario 16, 1970 m.

6 psl. *** NEPRIKLAUSOMA LIETUVA *** Nr. 5 (1184), 1970 m. vasario mėn. 4 d.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

MOKA
5 1/2% už depositus
6% už sėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7 3/4% už 2 m. term. dep.

IMA
8% už mortgicijus
8% už asm. paskolas

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą -- 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.
KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadienis nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadienis uždarytas).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai -- 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, sluvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t.

Norint pasiūsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19 1/4 svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti -- mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam pasitarnavo ir pasirodusi patarnauti atėityje.

DARBO VALANDOS:

pirmadienis -- penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadienis -- nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

AUKOKIME TAUTOS FONDUI

Šiais metais lygiai kaip ir praeitais metais Vasario 16 d. minėjime, kuris Toronte įvyks vasario 15 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Central Technical School salėje /Harbord St. - Borden St. kampe/ Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė pradės T.F. lėšų telkimo vaju. Tą dieną prie įėjimo į salę T.F. atstovai visiems dalyviams dalins vokelius su atitinkamais lapeliais, kuriuos užpildytus su auka per pertauraką surinks paskirti rinkėjai.

Šios mūsų tautai reikšmingos šventės progą, vasario 15 d., sekmadienį, visų trijų lietuvių parapijų gerb. klebonams mielai sutiks prie bažnyčių bus irgi daromos rinkliavos Tautos Fondui.

Nepamirškime, kad dėl Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės tūkstančiai geriausių Lietuvos sūnų savanorių - kūrėjų, karių, šaulių ir miško brolių - partizanų savo gyvybes sudėjo ant Tėvynės aukuro. Lietuvių Charta primena, kad "darbu, mokslu, menu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis

kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę". Auka Tautos Fondui yra dalyvavimas toje kovoje savo turto. Tą auka dar ne vieno neatpalaiduoja nuo dalyvavimo kovoje darbu, mokslu, menu ir pasiaukojimu.

Norėdami išvengti bereikalingo trukdymo mielių aukotojų namuose ir neapsunkinti aukų rinkėjų, nuoširdžiai prašome Vasario 16 d. progą įteikti savo auką Tautos Fondui. Pas tuos, kurie bus rasti neaukoję, būsime priversti eiti į namus ir prašyti aukos.

Tie tautiečiai, kurie dėl įvairių priežasčių negalės Vasario 16 d. progą įteikti savo aukos Tautos Fondui, gali vėliau ją įnešti į Tautos Fondo einamąsias sąskaitas Toronto lietuvių kredito kooperatyvų bankeliuose. "Prisikėlimo Parapijos" bankelyje sąskaitos Nr. 1255, o "Paramos" bankelyje Nr. 763.

T.F. Toronto Apylinkės Atstovybė

● Sukaktys. Dail. Telesforas Valius ir ponis sausio 24 d., dalyvaudant gausiam bičiulių būriui, atšventė 25 metų vedybų sukaktį.

● Ontario Mokslo Centras (Ontario Science Centre) Don Mills Rd. ir Eglinton Ave. nutarė įsileisti pensininkus už pusę įėjimo bilieto kainos, t.y. už \$0.50. Centro vadovo D. Omand nuomone, daugumas pensininkų iš įvairių prieglaudų atvyksta grupėmis. Taigi, nebus vargo nustatyti, kad jie iš tikrųjų yra pensininkai. Pavieniam asmeniui, turinčiam 65 metus amžiaus, pakaks žodinio pareiškimo, kad jis yra pensininkas.

● Pr. Baltuonio šakninių skulptūrų parodos atidarymas -- Prisikėlimo parodų salėje vasario 7 d., 3 v. p.p.

● PLIAS Toronto skyriaus tradicinis balius įvyks vasario 7 d. Islingtono golfo klubo patalpose, 45 Riverbank Cr., Islington, Ont.

● Mažosios Lietuvos moterų draugijos šiuipyns rengiamas vasario 10, antradienį. Prisikėlimo parapijos salėje.

● VASARIO 16 Toronte švenčiama vasario 15, sekmadienį. Visi parengiamieji darbai jau baigiami.

Vienintelė, Kanados valdžioje registruota lietuvišką natūralaus gydymo sveikatos klinika. Medicinškas ir kooperacinis gydymas. Psichologinė terapija. Masažai. Elektronika, raudoni ir ultravioletiniai spinduliai. Terminė ir garų terapija. Fiziniai gydymieji judesiai, -- hidro terapija. Dr. B. Naujalis, R.M. Ps.D., N.Pt.R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. LE 3-8008.

PAIEŠKOJIMAS

Paleiskoma Marija Žadeikaitė Petrukaitienė, d. Antano, kuri iš Hamburgo atvyko į Kanadą. Jos ledo Gražvida Petrukaitytė - Soliškienė, d. Pijaus. Prašoma pranešti: Angele Česnulis, 70 Main St., Paris, Ont. Canada.

Atkelto iš 3 psl.

APIE LENKIJOS LIETUVIUS...
nų, kurie, gal yra ir vietiniais partijos ar administracijos pareigūnais. Bet, kaip kitaip galėtų būti "liaudies demokratijos" šalyje, kokia esanti šiandieninė Lenkija? Juk ir tie patys lenkai, yra nemaži savo krašto patriotai, dažnai tiesiog šovinistai, nors ir partinį bilietą nešiotų. Taip pat žinome, kad lenkiškasis nacionalizmas, raudonas ar baltas tai būtų, visvien nėra labai pakantus mažumų atžvilgiu. Bloga buvo anuometinė padėtis prieš karą, kažin ar kas geresnio šioj plotmėj matoma ir šiandien. Ir jei sovietinamos Lietuvos teritorijoje, regis, visai nebologai klęsti ir lenkiška spauda, knygos, mokyklos, vargiai ar kas panašaus esama Lenkijos globoje esančių lietuvių tarpe. Vilnius, gal ir galėtų, bet, kažkodėl, ar nepermažai daro intervencijos tiesiai ar per Maskvą padėti Lenkijoje gyvenantiems lietuviams likti savo-

Atkelto iš 2 psl.
TAUTOS FONDAS...
durų apsilankančiam Tautos Fondo atstovui tos duoklės palmti.

BROLI IR SESE, Tavo aukos prašo ne koks nežinomas praeivis, bet Tavo tikroji motina Lietuva, savo vaikams laisvės prašyti ateina. Kiek padėsi, tiek ir bus padaryta. Tad duok iš širdies, kad Tavo auka labiau sustiprintų laisvinimo darbą.

Tautos Fondo Atstovybė
Kanadoje
Vasario 16, 1970 m.

6 psl. *** NEPRIKLAUSOMA LIETUVA *** Nr. 5 (1184), 1970 m. vasario mėn. 4 d.

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

IR TIKRAI PADĖSITE SAVO ARTIMIESIEMS

UŽSAKYDAMI SIUNTINI PER
BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E.2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

Ši rudėnį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių dalykų, kas labiausiai reikalinga ir naudinga Lietuvoje.

RUDENINIS (1) 1969.

3 jarda vilnones veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam palrui, 3 1/2 jardo puikios kostiuminės angliškos vilnones medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jarda crimplene medžiagos puikiai suklelei, vyriškas arba moteriškas aukštos rūšies megztukas, išieginiai nailono marškiniai arba bliuskute, 1 pora vyrišku arba moterišku kojinių (vilnonių arba nailoninių), 20 geriausių rūšies cigarečių. Kaina \$ 100.

RUDENINIS (2) 1969.

Nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 3 1/2 jardo vilnones angliškos kostiuminės medžiagos, 2 1/2 jardo vilnones moteriškai suklelei medžiagos, 1 gelėta arba ornamentais vilnonė skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladinių saldainių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės. Kaina \$ 100.

MAISTO SIUNTINYS 1969.

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, 1/2 sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. bopkos lapų, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1 dežutė nescafos, 2 sv. geriausių kiaušinių taukų, 1 dežė šokoladinių saldainių. Kaina \$ 35.00.

- 1 kiekviena rūbų siuntinį galima dėti šiuos labai naudingus ir pageldojamus dalykus Lietuvoje: Nailoniniai lietpalčiai \$11.00, geriausios rūšies vilnones skarelės \$5.00, nailoninės kojines \$2.00, nailoniniai marškiniai \$9.00.
- Taip pat priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, šaldytuvams ir t.t.
- Mūsų sąskaitos suteikia Jums teisę gauti mokesčių mokėjimo sumažinimą.
- Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

sios tautos sąmoningais narstų kokius prieinamus būdus riais. Gal išėivijos lietuviai ar kelius? AI. GIMANTAS

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas žemių patarnavimas
Parduodame American Travelers žekius ir money orderus
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,850,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	6 1/2%
Už vienu metų indėlius	8%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti.

KAIRĖJE IR DEŠINĖJE NUOTRAUKOS
MONTREALIO JAUNIMO ANSAMBLIO,
KURIS DALYVAUS VASARIO 16-ajos
MINIJEIME HAMILTONE

*** **

su Co-Insurance, ir aukštesnė kaina, be Co-Insurance.

Apdraudus elgoje Co-Insurance praktiškai sutinkama du kartus: apdraudą imant ir mokant už gaisro nuostolius.

Daugumos supratimu 80% Co-Insurance, reiškia, kad gaisrui atsitikus, bus mokama tik 80% padarytų nuostolių. Visai netaip!

Pats "Co-Insurance" pavadinimas, reiškia, kad apdraustasis tampa daliniu apdraudėju su apdraudos bendrove, išeinant iš susitarimo tarp draudimo bendrovės ir apdraustojo, kad nuosavybė bus apdrausta bent 80%, nuosavybės pinigines vertės. Atveju, jei apdrauda bus žemesnė ne-

Vertė \$20,000. Apdrausta \$16,000 su 80% Co-Insurance Clause. Nuostolių \$18,000. Mokės \$16,000, tai yra, ne daugiau, kiek yra apdraudus.

Išvadoje, pasinaudojant žymiai pigesne kaina ir įrašant Co-Insurance Clause, nepažinti apdraudus sumų.

P. Adamonis

Chartered Insurance Broker

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Parapijos Mergučių vakarienė įvyks balandžio m. 11 d.

Kovo mėn. 7 d., Kazimierinių vakarienės metu bus įdomi programa. Turėsime turtingą loteriją, gros geras šokių orkestras. Vakarienės rengėjai prašo visus įsigyti bilietus iš anksto, nes tuo palengvės vakarienės ruošimo darbai.

Bilietus galima gauti klebonijoje ir pas parapijos k-tonarius.

Tėv. Juozas Aranauskas S. J., kurį laiką pabuvęs mūsų parapijoje, išvyko atgal į Čikagą.

Suvalkiėtis

IŠNUOMUOJAMAS

komercinis 5-kių atskirų kambarių butas, tinkamas profesionalui --- medicinos dktaro ar kitokio verslo įstaigai. Šios patalpos yra komercinėje gatvėje, kurias tučtuojau galima užimti.

Skambinti 728-0343.

Montreal

APDRAUDA IR TIKROVĖ

"GUDRŪS IŠVEDŽIOJIMAI" APIE 80% CO-INSURANCE"

Dažnai jūs išgirsite savo agentą minint "Co-Insurance" terminą su 80%-100% - tokia tai yra kaina imant apdraudą

16 VASARIO ŠVENTĖ turi būti mūsų demonstracija besąlyginio pasipriešinimo smurtui ir sustiprinimas jėgų mūsų tolimesnei kovai už mūsų protėvių žemę. Tad, visų hamiltoniečių pareiga sekmdienį, vasario mėn. 15 d. užpildyti Scot Purk mokyklos salę iki pat pakraščių. Dalyvausime visi, nes ir pati programa bus labai įvairi ir įdomi. Pagrindinę kalbą pasakys svečias iš Montrealio dr. P. Lukoševičius, o meninę dalį išpildys garsusis Montrealio Gintaro ansamblis, koncertavęs Montrealyje, Otavoj, Vašingtone ir Toronte. Gintarą sudaro 50 jaunuolių t. y. kanclinkai, birbyninkai, vamzdelininkai, deklamatoriai, kvartetas ir tautinių šokių grupė. Ansamblio vadovas Zigmas Lapinas, kvarteto - Ina Klčienė ir tautinių šokių - Hilda Lapinienė.

Atvykstantiems jaunuoliams yra reikalinga nakvynė. Hamiltono kolonija yra garsi savo svetimgumu, tad ir tikime, kad patalpinti apie 50 svečių iš Montrealio daug sunkumų nesudarys. Galintieji montrealiečius pas save priimti, prašomi skambinti B-nės pirm. A. Juozapavičiui telef. 544-5015. Plačiau apie šventę - sekančiame NL nr.

DIDELĮ UŽGAVENIŲ blynų baltų rengia Hamiltono katalikės moterys vasario mėn. 10 d. Jaunimo Centre. Bus skanių valgių, įdomi meninė programa, orkestras ir turtingas bufetas. Įėjimas suaugusiems, įskaitant skanėstus ir kavą tik 2.50 dol., jauniui 1 dol. Tad, antradienį, užgavėnių vakarą, visi praleidžiam Jaunimo Centre, kur bus linksma ir smagu, nes tik už įėjimo bilietą, galėsime paragauti bent 12 skanėstų ir tuo pačiu, atleisime savo žmonas tą dieną nuo virtuvės darbų. Pradžią 6 val. 30 min.

K.B.

1970

METUOSE

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI LIETUVA

yra vertingiausia DOVANA, kurie yra PILNAI GARANTUOTI ir jais didžiausias pasirinkimas labai priimtomis kainomis. PRAŠYKITE mūsų KATALOGO iš kurio patys matysite kodėl yra geriausiai

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street New York, N.Y. 10010

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS TREČIADIENĮ PER **CFMB** STOTI BANGA 1410, 11.00 VALANDA VAKARO 1053 Albanel Cr., Duvernay, Mtl. P.Q. TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION 601 St. John Road TEL. 695-3883 POINTE CLAIRE, QUE. (M. RUTKAUSKO) • Atliekame probėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus. • Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt. • Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba Nr. 20. Atvažiuo neapsiriksiti!

Lafleur Radio Taxi SKAMBINKITE, iš visų vietų LaSallėje. SAVININKAS Alfonsas Viskantas. SPECIALIOS KAINOS: • Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams. -- visos 24 valandos. • I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietoves. TEL. 366-8300

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203 TAISAU IR DAŽAU AUTO-MĄSINAS. 7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS. (Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors B. KIRSTUKAS TEL. 769-2941. 239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.) Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus palтус, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD. 1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q. Tel. 768-6679. Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausia drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą. Savininkai: A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884 K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS 547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q. Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941 BOIS DE CONSTRUCTION BUILDING MATERIALS (VAIRI MEDŽIO STATYBINE MEDŽIAGA: Durys, langų remai, izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt. 7882 BLVD. CHAMPLAIN coin 6ième Ave., LaSalle

KELEIVIS 536 Broadway, So. Boston, Mass. 02127 USA. Aišku, esate gerdeje, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl? Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus peinė gera vardą ir pasitikejimą. Kelėivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00. Jau galima gauti --- 1970 --- metų Kelėivio Kalendarių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas. Redaktorius Grožvydas Lozauskas. Administracijos adresas: Juozas Urbelis 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA. Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

gu 80% pinigines nuosavybės vertės - apdraustasis pats taps draudėjo dalininku tokiai sumai, kuri papildytų iki trūkstamos, nurodytos 80% nuosavybės pinigines vertės ir tuo pačiu, trūkstamoje proporcijoje, atsakys už nuostolius, jei apdraudus nebuvo 80% nuosavybės pinigines vertės. Įrašius šį susitarimą, arba taip vadinamą "Co-Insurance Clause", yra duodama 20-25% nuolaida nuo apdraudus kainų. 80% Co-Insurance Clause, yra abiem pusėms naudingas susitarimas: bendrovė gauna didesnes sumas apdraudų, o apdraustasis, gauna žemesnę kainą. Tenka išpildyti vieną sąlygą: apdrausti nuosavybė nemažiau, kaip 80% pinigines jos vertės.

Pastitalko, kad norėdami gauti 20 - 25% nuolaidą, nuo apdraudus kainos įrašo Co-Insurance Clause, bet neatkreipia dėmesio į reikalingą apdrausti nuosavybę 80% nuosavybės pinigines vertės. Atsitikus gaisrui, nuostolių mokėjimas apskaičiuojamas, pagal Co-Insurance sąlygas. Čia dažnai nusiskundžiama, kad bendrovė ėmė ir nuskaitytė mokėjo visų nuostolių. Tam turi būti pagrindas. Dažniausiai tai bus 80% Co-Insurance sąlygų neįsipildymas.

Praktiškai Co-Insurance veikia sekančiai - keletas pavyzdžių:

Vertė \$20,000. Co-Insurance Clause 80%. Apdrausta \$10,000. Sudėgė viskas. Ben-

drovė mokės visus \$10,000, nors ir apdrauda buvo su 80% Co-Insurance Clause, nes faktinai, ir pats apdraustasis, dalinai turi dengti nuostolius, būdamas nepakankamai apsidraudęs.

Vertė \$20,000. Co-Insurance Clause 80%. Apdrausta \$10,000. Nuostolių padaryta už \$10,000. Bendrovė mokės tikrai \$6,250, nes pagal 80% Co-Insurance Clause, turėjo būti apdrausta \$16,000, taigi \$6,000 mažiau. Proporcija \$6,000 prie \$16,000, yra 3/8. Taigi, 3/8 nuostolių, nuo visų \$10,000 nuostolių, arba \$3,750 nebus mokama.

Vertė \$20,000. Apdrausta \$20,000 su 80% Co-Insurance Clause. Sudėgė viskas. Mokės \$20,000, nors ir yra 80% Co-Insurance Clause.

LILY HOSIERY MFG. CO. NYLON HOSIERY, LINGERIE & MEN'S UNDERWEAR *** • Nailoninis trikotažas, moteriška ir vyriška apatinė apranga. • Savininkai iš Kauno ir laisvai kalba lietuviškai. J. WISGARDISKY (WISE) 7080 HUTCHISON ST. MONTREAL, QUE.

W. LAPENAT General Construction Reg'd. 89 Orchard Street LaSalle, Que. *** • Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina. Tel. 366-6237.

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS TEL: 524-0209 1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

HIGHLAND AUTO BODY Lietuvos nuolaida. • Atliekami mechaniniai darbai • Išores taisymas ir dažymas • Dunlop padangos ir baterijos Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281 Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavyš 365-3252

LaSalle AUTOMOBILE INC. • DART • CORONET • CHARGER • DODGE • CHRYSLER • CAMION • DODGE 7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUEBEC TEL. 366-7818 LAURENT DAIGNEAULT, Président

Jetté & Frère Itée Plumbing & Heating kontraktorius • Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrenginiai • Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai • Apkainavimas nemokamas 140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330

Tony's Photo Studio - PORTRETAI - VEIDYBOS - KRIKŠTYNOS SUKAKTUVES MAZAMECIAMS IVAIRIOS PROGOS 1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q. TEL. 525-8771. T. Laurinaitis

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA 3891 St. Lawrence Blvd. Montreal 18, P.Q. Tel. V14-9098

DĖMESIO! • AEC siuntinių agentūra praneša lietuviams klientams, kad, nežiūrint bendro muitų pakėlimo, yra tokių prekių už kurias maitas sumažintos. • Vilnėi medžiagai kostiumams, pavyzdžiui, maitas lieka tas pats: \$1.00 už jardą. • Visi eilei prekių maitas pakeltas tik labai nežymiai. • APC trina pat sumazino kainą nusiau (50%) dideliam kiekiui geros angliškos medžiagos. • AEC priima automobilių užsakymus ir išrašo piniginius pažymėjimus (Money Certificates), už kuriuos jūsų giminės gali pirkti Lietuvoje įvairiausių prekių dolerinėse krautuvėse. **A.B.C.**

UŽGAVENIŲ ŠEŠTADIENI!

VASARIO mėn. 7 d.

SPAUDOS BALIUS

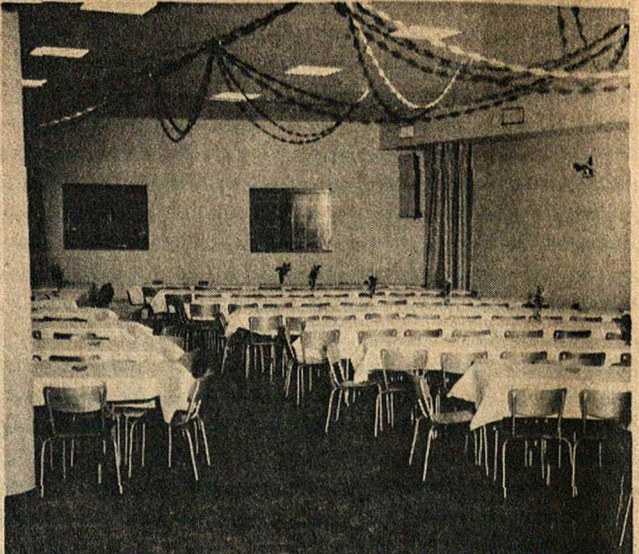
DLK VYTAUTO KLUBO
SALĖJE

2161 St. Catherine St. E., Montreal

BUS TURTINGA
LOTERIJA ...
LAUKIAM FANTAI!

BUS RENKAMA
BALIAUS KARALAITĖ ...
KVIEČIAMOS MERGAITĖS!

BUS PREMIJUOJAMI ŠOKIAI!

BALIAUS LAIKAS:

Nuo 7 val. vakaro iki 2 val. nakties.

Gros geras orkestras.

Vyrai ir moterys, mergaitės, jauni, seni ir pagyvenę,
visi į balių mūs ateikit!
Čia rasit kūni, dvasiai peno - ir vakarą linksmai praleisit!

NL dėkoja tautiečiams už duotus loterijai fantus, kurių pavardės bus paskelbtos sekančioje laikraščio laidoje. Taip pat primena, kad loterijos fantai iš atvykstančių į balių svečių bus maloniai priimti.

Iš kairės: H. Adomonis, M. Gureckaitė, J. Šlaucius, red. dr. H. Nagys, R. Sušinskaitė, A. Laurinaitytė, B. Nagienė ir L. Girinis.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

— VASARIO 16-ji Montrealyje minima vasario 15 d., sekmadienį.

Pamaldos - 11 val. Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų bažnyčiose.

Iškilmingas aktas - 3 val. po pietų Ecole Normale de Musique salėje, 4873 Westmount Ave., Westmount, Que. Salė pasiekama iš Sherbrooke West, važiuojant į šiaurę Clarendon gatve.

Programoje: "Nepriklausomos Lietuvos" Redakcijos paskaita; Ses. Jurgitos Saulaitytės ir Henriko Nagio poezija; Aušros Vartų parapijos oktetas; moterų ir mišrus chorai.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

KLB Montrelio Seimelio Prezidiumas.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS - VASARIO 16 d. - minėjimas šiais metais įvyks gražioje Ecole Normale de Musique salėje, 4873 Westmount Ave., Westmount, Que. Norima minėjimą padaryti sklandų, trumpą ir pradėti be pavėlavimų.

Šiais metais prie įėjimo bus tik vienas aukų lapas, tačiau su dviem skiltimis: viena skirta aukoms minėjimo ruošėjui - KLB Montrelio Seimelio Prezidiumui ir antra skirta aukoms Tautos Fondui. Aukotojai prašomi savo nuožūrą auką paskirstyti.

Nepriklausomybės atstatymo minėjimas yra gera proga kiekvienam lietuviui atiduoti savo vienkartinę metinę auką lietuviybės reikalam. O jų yra

daug, net ir vietinių. Tačiau, ko galima laukti iš nesena Tamstų išrinkto naujo seimelio, jeigu kasoje yra tik \$70. - Parama seimelio prezidiumui yra auka lietuviybės išlaikymui emigracijoje. O ji čia tirpsta net greičiau, kaip už "geležinės uždangos". Parama Tautos Fondui yra auka mūsų laisvės kovai, kurią veda VLIK as ir kitos centrinės mūsų laisvinimo organizacijos.

Kodėl nepasidaryti, ką daro kiti savo tautybių išlaikymui ir nepasekti jų pavyzdžiu? Štai, praėjus savaitę mažai Cote St. Luc žydų kolonija savo veikėjo Norman Spector pagerbimo vakarienes proga sudėjo Izraeliui \$235,000. Teisybė, mes nesame toki turtiniai, kaip žydai, bet ir ne toki biedni, kad Vasario 16 d. mi-

nėjimas rengėjams baigtusi su nuostoliu, kaip tai atsitiko pernai.

Pr. R.

• Š. m. vasario mėn. 8 d., 12 val. p.p. kuopos būstinėje šaukiamas L. K. Mindaugo šaulių kuopos, Jūros šaulių sekcijos steigiamasis susirinkimas.

Suinteresuoti šios sekcijos veikla kviečiami dalyvauti.

Sekcijos organizacinis komitetas

GERAS PIRKINYS
Parduodamas pigia kaina Pool-room - biljardas, pusė arba visas
Salygos tikrai labai geros!
Skambinti 729-1761.

DR. A. S. POPIERAITIS

B. A., M. D., C. M., M. Sc., L. M. C. C., F. R. C. S. (c).
CHIRURGINĖ PRAKTIKA
KREIPTIS Tel. 931-3275
SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. André).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W.
Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J. P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laike saugojimas (Storage)
Tel. 767-6183.

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tos 5.0%
ŠERUS (numatyta) 6.0%
TAUPOMASIAS S-tos 6.5%
TERM. IND. 1 metams 7.25%
TERM. IND. 2 " 7.75%
TEPM. IND. 3 " 8.00%

Nemokamus gyvybės draudimus iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
ČEKIŲ KREDITO iš 9%
NEKILN. TURTO iš 9%
Išskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį. Vakara - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545. Diena - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakara - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 - 35th Avenue, Montreal, 409.

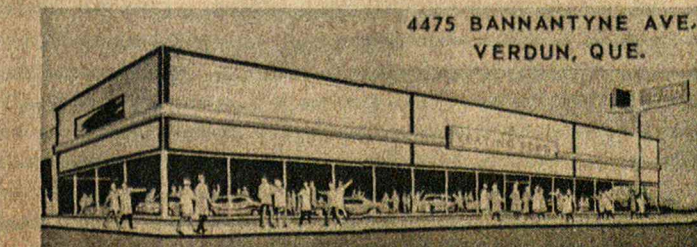
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. NAMŲ: 727-3120.

Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

USED CARS
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford Lietuvos atstovas
769-8831.
Tel: namų 366-2548

"LITO" narių visuotinis mėtinis susirinkimas kviečiamas š. m. kovo mėn. 14 d., šeštadienį, 4 val. po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais Street, Montreal 315, Que. Bus renkami du nariai į Valdybą, vienas į Kredito Komisiją ir vienas į Revizijos komisiją. Kvietimai į susirinkimą, darbotvarkė ir apyskaita narimas bus išsiun-tinėti vasario mėnesyje.